

Gmina Tyczyn

Nr 3 (645)
26.03 – 29.04.2023 r.

Cena 1,50 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Tyczyn

Z okazji nadchodzących Świąt Wielkiej Nocy składamy Mieszkańcom Gminy Tyczyn najlepsze życzenia zdrowia oraz wszelkiej pomyślności. Niech Zmartwychwstały Chrystus obdarza nadzieją i wiarą oraz da siłę do pokonywania codziennych trudności.

Wesołego Alleluja!

Przewodniczący Rady Miejskiej
Ryszard Fornal

Burmistrz Tyczyna
Janusz Skotnicki

W numerze:

- Relacja z obchodów 160. rocznicy Powstania Styczniowego oraz 655. rocznicy założenia Tyczyna
- Jubileusz 10-lecia zespołu *Kielnarowianie*
- Policjanci z Tyczyna odznaczeni przez ministra
- Jak minął Dzień Kobiet w gminie Tyczyn
- Dyskusyjny Klub Książki przy MiGBP w Tyczynie działa już 10 lat
- Informacje ze szkół i instytucji

Obchody z okazji 160. rocznicy Powstania Styczniowego oraz 655. rocznicy lokacji Tyczyna

Uczniowie Zespołu Szkół w Tyczynie w strojach z epoki

Zaproszeni goście i uczestnicy uroczystości

Poczet sztandarowy ZS w Tyczynie

Polonez w wykonaniu młodzieży szkolnej

Złożenie kwiatów pod tablicą upamiętniającą udział hrabiego Ludwika Wodzickiego i mieszkańców Tyczyna oraz Budziwoja w Powstaniu Styczniowym

RADA MIEJSKA UCHWALIŁA

10 marca 2023 r. odbyła się LIX – nadzwyczajna – sesja VIII kadencji Rady Miejskiej w Tyczynie.

Radni podjęli uchwały w sprawach:

- **Zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobu jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.**

Uchwała określa zasady i tryb udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku znajdującym się na terenie

Gminy Tyczyn, wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, ze środków Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. O udzielenie dotacji mogą ubiegać się podmioty posiadające tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego.

- **Zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2023 r.**

Uchwały podejmowane przez Radę Miejską w Tyczynie znajdują się na BIP-ie.

Tekst: **Joanna Włoch-Dłurzej** - Urząd Miejski w Tyczynie

Bohaterscy policjanci z Tyczyna odznaczeni przez ministra

13 lutego br. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji **Mariusz Kamiński** wręczył medale im. podkomisarza Andrzeja Struja 86 policjantom, którzy dokonali bohaterskich czynów. Wśród wyróżnionych znaleźli się także funkcjonariusze z powiatu rzeszowskiego: **sierż. sztab. Andrzej Smaroń**, **sierż. Bartosz Józefczyk**, na co dzień pełniący służbę w Komisariacie Policji w Tyczynie.

Do zdarzenia doszło w czasie ostatnich świąt Bożego Narodzenia. 26 grudnia służby ratownicze otrzymały informację o pożarze domu w Dynowie. Na miejscu okazało się, że w płonącym domu znajduje się dwóch mężczyzn, w tym jeden niepełnosprawny. Nie bacząc na grożące niebezpieczeństwo policjanci wybili szybę w oknie tarasowym, dostali się do środka i po przeszukaniu zadymionych pomieszczeń znaleźli człowieka, który nie był w stanie wyjść o własnych siłach. Na rękach wynieśli go z budynku. Drugiego z mężczyzn wyprowadzili strażacy. Niewątpliwie gdyby nie postawa tyczyńskich policjantów, niepełnosprawny mężczyzna by zginął. Za swoją postawę zostali uhonorowani przez ministra.

Medal im. podkomisarza Andrzeja Struja jest wyróżnieniem dla policjantów, którzy podjęli się m.in. ratowania życia ludzkiego ze szczególnym narażeniem własnego życia lub zdrowia. Jest nadawany na wniosek Komendanta Głównego Policji albo z inicjatywy Mini-

Fot. MSWiA (źródło: powiat.rzeszowski.pl)

Pani Barbarze Stempniowskiej

wyrazy szczerego współczucia i żalu
z powodu śmierci

SYNA

składają: **burmistrz Tyczyna Janusz Skotnicki**
i przewodniczący Rady Miejskiej
Ryszard Fornal

stra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Wyróżnienie może być przyznawane także pośmiertnie. Patron medalu – podkomisarz **Andrzej Struj** – był funkcjonariuszem Komendy Stołecznej Policji. W lipcu 2010 r. mimo że był na urlopie podjął się interwencji, widząc chuligana rzucającego koszem w tramwaj. Przy próbie zatrzymania został zaatakowany przez niego i jego kompana. Policjant zginął od ciosu nożem.

Źródło: powiat.rzeszowski.pl

Obchody 160. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego i 655. rocznicy lokacji Tyczyna

14 marca br. w Zespole Szkół w Tyczynie, dawnym pałacu Wodzickich, odbyły się uroczystości upamiętniające 160. rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego i 655. rocznicę nadania praw miejskich Tyczynowi.

Organizatorami uroczystości byli: Starosta Rzeszowski, Burmistrz Tyczyna, Zespół Szkół w Tyczynie, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Tyczynie im. Katarzyny Sobczyk oraz Towarzystwo Miłośników Ziemi Tyczyńskiej. Patronat honorowy nad uroczystościami objął Komendant Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie nadinsp. **Dariusz Matusiak** oraz Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej w Rzeszowie płk **Krzysztof Kulczycki**.

W wydarzeniu wzięli udział: Wojewoda Podkarpacki **Ewa Leniart**, członek zarządu Województwa Podkarpackiego **Stanisław Kruczek**, Starosta Rzeszowski **Józef Jodłowski**, Wicestarosta Rzeszowski **Marek Sitarz**, Podkarpacki Kurator Oświaty **Małgorzata Rauch**, Komendant Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie nadinsp. **Dariusz Matusiak**, Dyrektor Okręgowy SW w Rzeszowie płk **Krzysztof Kulczycki**, Komendant Miejskiej Policji w Rzeszowie insp. **Bogusław Kania**, dyrektor Zakładu Karnego w Rzeszowie mjr **Konrad Łożański**, członek zarządu Powiatu Rzeszowskiego **Jan Sieńko**, skarbnik Powiatu Rzeszowskiego **Dariusz Tłuczek**, wieloletni przewodniczący Rady Powiatu Rzeszowskiego **Stanisław Obara**, burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki**, przewodniczący Rady Miejskiej w Tyczynie **Ryszard Fornal** wraz z radnymi, sekretarz gminy **Anna Fil**, skarbnik gminy **Barbara Matuła**, przewodniczący **Jan Napora** wraz z Zarządem Mieszkańców Miasta Tyczyna, sołtysi gminy Tyczyn, dyrektor M-GOK Tyczyn **Beata Mianowska** wraz z pracownikami (współorganizatorzy obchodów), wiceprezes TMZT **Zofia Katarzyna Domino** wraz z członkami (współorganizatorzy uroczystości), proboszcz parafii w Tyczynie ks. **Marian Czenczek**, wikary **ks. Łukasz Ślęczka**, zastępca dyrektora Instytutu Nauk o Polityce URz dr **Maciej Milczanowski**, prof. **Wacław Wierzbieniec** z Instytutu Historii URz, przedstawiciel rzeszowskiego oddziału IPN dr **Marcin Bukała**, Komendant Miejski PSP w Rzeszowie bryg. mgr inż. **Tomasz Baran**, dyrektorzy szkół, placówek i instytucji prowadzonych przez Powiat Rzeszowski oraz dyrektorzy wydziałów starostwa, dyrektorzy placówek z gminy Tyczyn, rodzice uczniów ZS w Tyczynie, nauczyciele i pracownicy szkoły, uczniowie oraz wielu zaproszonych gości.

Gości przywitała dyrektor Zespołu Szkół w Tyczynie **Dorota Tarańska-Kłęsk**. Podkreśliła wagę obchodzonego święta, zaznaczyła, że: *...Dzisiejsza uroczystość jest dla nas – organizatorów – przedsięwzięciem mającym na celu upamiętnienie ważnych wydarzeń historycznych, związanych z nimi dat, miejsc i osób istotnych nie tylko dla naszej społeczności lokalnej, ale także dla całego polskiego społeczeństwa i kolejnych pokoleń.*

Jest to spotkanie mające ukazać, przybliżyć, przypomnieć ważne aspekty dotyczące Powstania Styczniowego oraz udziału w nim społeczności lokalnej z terenu gminy Tyczyn, a także historii miasta. Jest to również okazja, by zwrócić uwagę na wspaniałe dziedzictwo, którym dziś możemy się cieszyć, na działania, które możemy realizować razem, we wzajemnej współpracy, aby to dziedzictwo nie tyle ocalić od zapomnienia, ale by je stale pielęgnować, budować, rozwijać. Dodatkowo wyjątkowość miejsca, w którym się właśnie znajdujemy – pałac Wodzickich – sprawia, że przekaz naszych uroczystych obchodów uzyskuje jeszcze głębszy wymiar. To miejsce mające swoją duszę, szczególną atmosferę, to miejsce, w którym historia łączy się z teraźniejszością. Ponadto na ścianie pałacu znajduje się tablica upamiętniająca powstańców styczniowych, poświęcona hrabiemu Ludwikowi Wodzickiemu, ówczesnemu właścicielowi Tyczyna, fundatorowi pałacu, uczestnikowi zrywu z 1863 r. i dwudziestojednosobowej grupie powstańców styczniowych wywodzących się z Tyczyna i Budziwoja. Tablica ta, ufundowana przez Zarząd i Radę Powiatu Rzeszowskiego wraz z mieszkańcami Tyczyna, została odsłonięta 10 lat temu podczas uroczystości rocznicowych 16 czerwca 2013 r.

Starosta Rzeszowski **Józef Jodłowski**, kolejny mówca, przybliżył zebranym postać i losy hrabiego **Wodzickiego** jako wieloletniego polityka, patriotę, a przede wszystkim człowieka próbującego zachować wierność swoim przekonaniom w trudnym okresie Powstania Styczniowego i życia na emigracji. Starosta, biorąc pod uwagę miejsce uroczystości, obecne przeznaczenie budynku i uczącą się w nim młodzież, wyraził nadzieję, że przejmie ona wyznawane przez hrabiego Wodzickiego wartości oraz pod okiem swoich nauczycieli i wychowawców zdobędzie dobre wykształcenie, by móc w pełni spełniać się w życiu prywatnym, zawodowym i obywatelskim. Starosta podkreślił, że władze powiatu robią wszystko, by dawna własność Wodzickich była nie tylko perełką architektoniczną i historyczną, ale również oświatową. Stąd przekazywane są duże nakłady na utrzymanie i odnowienie pałacu oraz otaczającego parku.

Następnym mówcą był burmistrz **Janusz Skotnicki**. Opowiedział o momencie i powodach nadania praw miejskich istniejącej miejscowości, jej trudnych losach i kolejnych właścicielach, jednym z których był właśnie wspomniany hrabia Wodzicki. Podkreślał, jak przeplatały się losy Tyczyna z losami całego państwa, przypominał, jacy wielcy politycy w owych czasach wywodzili się z Tyczyna, mający znaczący wpływ na historyczne wydarzenia naszego kraju, oraz jakie znaczenie polityczne i gospodarcze dla państwa miało geograficzne położenie Tyczyna.

Pani Paulinie Bartnickiej

wyrazy głębokiego żalu i współczucia
z powodu śmierci

TEŚCIOWEJ

składają: **dyrekcja, nauczyciele i pracownicy
Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszica
w Tyczynie**

Gospodyni
spotkania dyrektor
ZS Dorota Tarańska-Klęsk

Podczas uroczystości głos zabrali m.in.:

Starosta Rzeszowski
Józef Jodłowski

członek zarządu
Województwa Podkarpackiego
Stanisław Kruczek

Zofia K. Domino – autorka
zdjęć do albumu
pt. *Tyczyńska nekropolia*

Wojewoda Podkarpacki **Ewa Leniart** wyraziła uznanie dla społeczności Tyczyna za kultywowanie historii i dziedzictwa swojego miasta. Gratulowała organizatorom wydarzenia oraz podziękowała wszystkim obecnym uczestnikom za udział w obchodach. Życzyła dalszego zaangażowania w kształtowaniu postaw młodych ludzi w przywiązywaniu do wartości, na których zbudowana jest polskość i wyraziła radość, że w tej społeczności te wartości są szczególnie pielęgnowane.

Burmistrz Janusz Skotnicki z gawertonem przekazany przez Wojewodę Podkarpackiego Ewę Leniart

Członek zarządu Województwa Podkarpackiego **Stanisław Kruczek** wspominał, że z wielkim sentymentem wraca do Tyczyna i tej szkoły, gdyż w niej wielokrotnie

organizował uroczystości związane z ważnymi dla lokalnej społeczności wydarzeniami. Zwrócił się do młodzieży o pamięć dla ważnych wydarzeń z dziejów Polski.

Swój wkład w uroczyste celebrowanie rocznic miała młodzież Zespołu Szkół - uczniowie Liceum Ogólnokształcącego, którzy pod kierunkiem i opieką nauczycieli ZS w Tyczynie: **Małgorzaty Sochackiej, Agnieszki Chmiel i Renaty Zawadzkiej** zatańczyli w strojach z epoki poloneza oraz zaprezentowali wzruszający program słowno-muzyczny.

Kolejnym punktem uroczystości była prezentacja albumu pt. *Tyczyńska nekropolia* i możliwość obejrzenia, przygotowanej przez pracowników MGOK w Tyczynie, towarzyszącej wystawy pod tym samym tytułem. Autorka zdjęć składających się na album, **Zofia Katarzyna Domino**, podkreślała podczas prezentacji zaangażowanie **Zofii Domino, Zdzisława Świecy, Pawła Niemczaka** oraz burmistrza **Janusza Skotnickiego**, dzięki którym wspomniany album mógł zostać wydany. Na okładce wydawnictwa została umieszczona fotografia neogotyckiej cmentarnej kaplicy Wodzickich, wybudowanej na zlecenie hrabiego Wodzickiego na tyczyńskim cmentarzu.

Oprócz wspomnianej, nawiązującej do albumu, wystawy przygotowana została jeszcze prezentacja przybliżająca postać i losy hrabiego i jego rodziny, a także kolejna dotycząca Powstania Styczniowego.

Niezwykle ważnym jest, by zachowywać pamięć o ludziach i wydarzeniach, dzięki którym możemy żyć, pracować, realizować plany i spełniać marzenia w wolnym państwie. Cytując Marszałka Józefa Piłsudskiego: *Naród, który nie szanuje swej przeszłości, nie zasługuje na szacunek teraźniejszości i nie ma prawa do przyszłości.*

Tekst: **Beata Mianowska**

Obfitych łask i błogosławieństwa
od Chrystusa Zmartwychwstałego oraz
pełnych pokoju Świąt Wielkanocnych.

Radosnego Alleluja
Mieszkańcom Hermanowej
życzą sołtys i Rada Sołecka

Pełnych radości i pokoju
Świąt Wielkiej Nocy
oraz zdrowia, pomyślności
i sukcesów w życiu osobistym
i zawodowym

Mieszkańcom Kielnarowej
życzą
sołtys i Rada Sołecka

Dekanalny dzień młodzieży

W piątek 17.02 br. w Tyczynie odbyło się II spotkanie dla młodych z naszego dekanatu. Wydarzenie rozpoczęło się od Eucharystii, której przewodniczył **ks. Michał Liput** (wikariusz z parafii Matki Bożej Śnieżnej), a słowo wygłosił **ks. Wiktor Zoła**.

Uroczysta Eucharystia

Po Mszy św. **ks. Łukasz Ślęczka** wygłosił dla zgromadzonych konferencję wprowadzającą w Wielki Post i zachęcił do wspólnej modlitwy adoracyjnej, którą zakończyła Koronka do Bożego Miłosierdzia. Akcentem skierowanym w stronę Światowych Dni Młodzieży w Lizbonie było towarzyszenie w modlitwie relikwii i obrazu bł. **Carlo Acutisa**.

Drugą częścią spotkania była zabawa karnawałowa w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie.

W wydarzeniu uczestniczyło ponad 100 osób.

Kandydaci do bierzmowania otrzymali krzyże

W piątek 2.03 br. podczas wieczornego nabożeństwa Drogi Krzyżowej zostały pobłogosławione krzyże - znak Chrystusowego zbawienia.

Obrzęd wręczenia krzyży. Fot. K. Zięba

Nałożenie krzyży przygotowującym się do sakramentu bierzmowania jest ważnym znakiem i przypomnieniem, że od chrztu jesteśmy zanurzeni w męce, śmierci i zmartwychwstaniu Chrystusa. Nabożeństwu Drogi Krzyżowej przewodniczył i krzyże poświęcił **ks. Wiktor Zoła**.

Droga Krzyżowa na Tarnicę

W sobotę 11.03 br. kilkusobowa grupa naszych parafian z **ks. Łukaszem Ślęczką** dołączyła do wyjazdu, który organizowała parafia Lubenia. Pomimo trudnych warunków pogodowych, które panowały w gó-

rach, udało się dotrzeć do celu, po drodze rozważając stacje Drogi Krzyżowej. W drodze powrotnej pielgrzymi zatrzymali się w Ośrodku Caritas w Myczkowcach, gdzie uczestniczyli w Eucharystii.

Pielgrzymi w drodze na Tarnicę

Teksty: **ks. Łukasz Ślęczka**

15% DLA ADASIA !

Aby przekazać 1,5% podatku należy wpisać :

KRS 0000037904

Cel szczegółowy :

16127 Mytych Adam

Szanowni Darczyńcy !
Prosimy o zaznaczenie w zeznaniu podatkowym pola „Wyrażam zgodę”

WPLATY PROSIMY KIEROWAĆ NA KONTO, PODAJĄC PONIEŻE DANE:
FUNDACJA DZIECIOM „ZDAJĆ Z POMOCĄ”
ALIOR BANK S.A., NIP RACHUNKU:
43 2490 0005 0000 4400 7549 3994
TYTUŁEN : MŁDZ MYTYCH ADAM DARCZYNIKA NA POMOC I OCHRONĘ ZDROWIA

Dzień Chorego w Tyczynie

Z okazji Światowego Dnia Chorego 11.02 br. o godz. 9.00 w kościele parafialnym w Tyczynie została odprawiona przez ks. proboszcza **Mariana Czenczka** msza św. w intencji chorych. Po Eucharystii odbyło się spotkanie przy kawie i ciastku w świetlicy Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym. Uczestni-

czyli w nim członkowie SPON, a także ks. proboszcz M. Czenczek i ks. emeryt **Zbigniew Solarz**. Serdecznie dziękujemy za obecność.

Tekst: **Janusz Rykowski** – prezes SPON

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. K. Sobczyk w Tyczynie

Warsztaty muzyki pasyjnej

Wielki Post to czas refleksji nad naszym życiem; czas, który daje nam szansę na duchową przemianę oraz powrót na właściwą drogę do Boga. Jednym ze sposobów pomagających owocnie spędzić ten okres mogą być rekolekcje. Piękną formą rekolekcji, bogatych w głębokie treści, były warsztaty muzyki pasyjnej, które odbyły się w dniach 3-5.03 br. w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Tyczynie.

Pomysł narodził się z kręgów Grupy Uwielbienia, która w każdy ostatni czwartek miesiąca gromadzi się w murach tyczyńskiej świątyni parafialnej, aby wspólnie modlić się śpiewem, organizując Wieczory Uwielbienia.

Warsztaty poprowadzili wybitni kompozytorzy ze środowiska poznańskiego oraz krakowskiego, twórcy wielu aranżacji muzycznych, uczestniczący w prowadzeniu licznych warsztatów, m.in. w Tyczynie – **Leopold Poldek Twardowski** i **Piotr Pałka**.

Uczestnicy warsztatów stworzyli chór amatorów; ludzi, którzy na co dzień nie zajmują się profesjonalnie muzyką. Były to osoby nie tylko z Tyczyny, ale też przyjezdni z różnych miejscowości woj. podkarpackiego.

Wykonawcy Koncertu Pieśni Pasyjnych

Podsumowaniem warsztatów i efektem pracy była oprawa muzyczna mszy św. o 10:30 i 12:00 w kościele parafialnym w Tyczynie. Następnie w M-GOK w Tyczynie odbył się Koncert Pieśni Pasyjnych. Wsłuchując się we wzruszający śpiew uczestników i solowe partie **Leopolda Twardowskiego**, czuć było ducha modlitwy.

Odbiór koncertu był pozytywny, a współpraca organizatorów bardzo dobra, dlatego też planujemy kolejne warsztaty i już dzisiaj serdecznie na nie zapraszamy.

Ponadto zachęcamy wszystkich do włączenia się w comiesięczne, czwartkowe Wieczory Uwielbienia, które poprzedza próba w środę w M-GOK Tyczyn. Znajdzie się miejsce dla osób śpiewających, jak również grających na instrumencie.

Tekst: **Jolanta Krzanowska**

PROSIMY PRZEKAŻ 1,5% PODATKU

NUMER KRS 0000387207

CEL SZCZEGÓŁOWY:

1969 ALEKSANDER TKACZYK

MOŻESZ POMÓC TAKŻE:

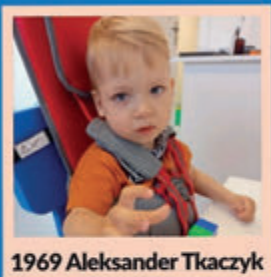
WPLACAJĄC DAROWIZNĘ

Bank Millennium

85 1160 2202 0000 0001 9214 1142

Tytułem: 1969 Aleksander Tkaczyk

1969 Aleksander Tkaczyk

Aleksander przyszedł na świat w styczniu 2020 r. jako wcześniak z ciężą bliźniaczej. Oluś dojrzewał w niesprzyjających warunkach - w połowie ciąży jego braciszek zmarł w wyniku zespołu podkradania (TTTS). W konsekwencji Olek zmaga się dzisiaj z mózgowym porażeniem dziecięcym (MPD). Dlatego zwracamy się do Państwa z ogromną prośbą o finansowe wsparcie w walce o zdrowie i sprawność naszego synka. Rodzice Olka - Agnieszka i Marcin

K. WNIOSEK O PRZEKAZANIE 15% PODATKU NALEŻNEGO NA RZECZ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO (OPP)

Należy podać numer wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego (numer KRS) organizacji wybranej z wykazu prowadzonego na podstawie odrębnych przepisów oraz wysokość kwoty na jej rzecz.

132. Numer KRS **0000387207** Kwota z poz. 133 nie może przekroczyć 15% kwoty z poz. 122

KWOTA

L. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE

Podatnicy, którzy wypełnili część K, w poz. 134 mogą podać cel szczegółowy 15%, a zaznaczając kwadrat w poz. 135, wyrazić zgodę na przekazanie OPP swojego imienia, nazwiska i adresu wraz z informacją o kwocie z poz. 133. W poz. 136 można podać dodatkowe informacje, np. ułatwiające kontakt z podatnikiem (telefon, e-mail).

134. Cel szczegółowy 15%

1969 ALEKSANDER TKACZYK

135. Wyrażam zgodę

Warsztaty z okazji Dnia Kobiet

Marzec w Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Tyczynie był zdecydowanie miesiącem kobiet. W tym czasie odbyło się aż 7 spotkań warsztatowych, w których udział wzięło prawie 80 osób.

Podczas warsztatów wykonywania naturalnych świec sojowych panie poznały najpierw tajniki tej - jak się okazało - niełatwej sztuki. W miłej atmosferze, gdy w powietrzu unosił się cudowny zapach przeróżnych aromatów, każda z uczestniczek wykonała swoją własną świecę, garderobiankę oraz tealight. Warsztaty poprowadziła **Marta Kwolek** z Manufaktury Rękodzieła - Kwiaty Polskie.

Uczestniczki warsztatów z prowadzącą Martą Kwolek

Warsztaty szydełkowania z Anną Wrońską

Na każdym spotkaniu warsztatowym panie były zadowolone, a na ich twarzach gościł uśmiech - z czego niezmiennie się cieszymy, bo właśnie taki był nasz cel.

Tekst: **Jolanta Krzanowska**

W trakcie wykonywania drzewka z chrobotkiem. Stoi prowadząca Małgorzata Tereskiewicz

Wspaniałą i bardzo modną ozdobą naszych wnętrz jest drzewko szczęścia z chrobotkiem. Właśnie takie cudo pod okiem **Małgorzaty Tereskiewicz** mogły zrobić samodzielnie uczestniczki kolejnych warsztatów. Wartością dodaną było odprężenie i relaks, jaki niosło ze sobą partnerzenie na głęboką zieleń tego wyjątkowego mchu.

W naszej ofercie znalazło się również coś dla miłośniczek szydełkowania. Pod opieką **Anny Wrońskiej** panie cierpliwie pracowały do czasu aż powstały cudowne koszyczki. Można je wykorzystać jako ozdobę wielkanocną, umieszczając w nich np. kolorowe pisanki.

Informacje z Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie

23 lutego br. w CDKiIT odbył się wernisaż wystawy malarstwa **Sabiny Salamon**, malarki mieszkającej w Trzebowniku.

Pierwsza z prawej malarka Sabina Salamon

Artystka urodziła się w Gorlicach. Jej ojciec był artystą – absolwentem Krakowskiej Akademii Sztuki. Sztuka była zawsze ważną częścią życia pani Sabiny, która ukończyła Instytut Wychowania Artystycznego Uniwersytetu UMCS w Lublinie. Obrazy prezentowała na licznych wystawach indywidualnych i zbiorowych. Od wielu lat jestem członkiem ZPAP. W swych obrazach stara się wydobyć własny, wewnętrzny świat i przenieść go na płótno. Cieszymy się, że mogliśmy prezentować w naszej instytucji dzieła pani Sabiny.

Pragniemy zaprosić wszystkich mieszkańców gminy Tyczyn na kolejny wernisaż malarstwa, który odbędzie się **31.03 br.** Tym razem w CDKiIT prezentować będziemy wystawę zbiorową doktorów Krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych i profesor **Teresy Kotkowskiej-Rzepeckiej** pod nazwą *MEET ME (Spotkajmy się)*.

Uczniowie ZS w Tyczynie podczas zwiedzania części muzealnej

6 i 8 marca br. gościliśmy uczniów pierwszych klas Zespołu Szkół w Tyczynie. Młodzież obejrzała ekspozycję stałą prezentowaną w naszym muzeum, poznała eksponaty – przedmioty codziennego użytku, które niegdyś używane były przez ich przodków, oraz zapoznała się z historią naszego budynku i miasta. Następnie uczniowie obejrzały wystawę malarstwa **Sabiny Salamon**.

Tekst: **Dominika Surmacz**, fot. **Małgorzata Korcz**

Informacje z Domu Ludowego w Hermanowej

Dzień Kobiet

11 marca br. w DL w Kielnarowej obchodziliśmy Dzień Kobiet z Kabaretem **NASZ** z Dynowa oraz z zespołem *Kielnarowianie*.

Kabaret rozbawił publiczność do łez. Skecze, monologi, cały program zapewnił publiczności dużą dawkę zabawy, śmiechu i radości. Małe scenki z życia wzięte, humorystycznie przedstawione, wzbudzały salwy śmiechu i były nagradzane gromkimi brawami.

Męska część zespołu *Kielnarowianie* wraz z kapelą zaśpiewała dla zgromadzonych pań kilka piosenek

Na zakończenie wszyscy panowie i chłopcy zostali zaproszeni na scenę i wspólnie z kabaretem zaśpiewali piosenkę napisaną na tę okazję z dedykacją dla wszystkich pań.

Następnie były życzenia dla pań od sołtysa **Mariusza Anusika** oraz kwiatek i życzenia od panów z zespołu *Kielnarowianie*.

Męska część zespołu wraz z kapelą zaśpiewała dla zgromadzonych pań kilka piosenek, sprawiając nam wszystkim wiele radości. Na koniec było wspólne śpiewanie i biesiadowanie przy kawce, herbatce i ciasteczkach.

Serdecznie dziękuję wszystkim za udział w tym wydarzeniu. Mimo panującej wówczas bardzo nieprzychylną pogodę zgromadziła się całkiem spora publiczność i wszyscy byli zgodni, że warto było wyjść tego dnia z domu oraz miło i wesoło spędzić czas na przekór panującej aurze.

Składam serdeczne podziękowania kabaretowi **NASZ** z Dynowa za pełen humoru program. Dziękuję również zespołowi *Kielnarowianie* za udział, energię i za to, że zawsze można na was liczyć.

Teksty: **Barbara Płodzień** - opiekun DL w Kielnarowej

Jubileusz zespołu *Kielnarowianie*

18 lutego br. w Domu Ludowym w Kielnarowej odbył się piękny jubileusz 10-lecia działalności zespołu *Kielnarowianie*.

Swoją obecnością zaszczytili nas burmistrz Tyczyna **Janusz Skotnicki** z małżonką, przewodniczący Rady Miejskiej w Tyczynie **Ryszard Fornal**, ks. proboszcz **Sławomir Balawender**, **Beata Mianowska** - dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury im. K. Sobczyk w Tyczynie oraz pracownicy M-GOK w Tyczynie, sołtys Kielnarowej **Mariusz Anusik**, radna Kielnarowej oraz była członkini zespołu **Jadwiga Czarnik**, byli członkowie zespołu oraz wszystkie zespoły śpiewające działające w naszej gminie: *Tyczyniacy* z Kapelą Wójta Tycznera, *Borkowianie* oraz *Hermanowianki*.

Życzenia dla zespołu *Kielnarowianie* przekazują: dyrektor M-GOK w Tyczynie Beata Mianowska oraz koledzy i koleżanki z zespołów: *Tyczyniacy*, *Borkowianie* i *Hermanowianki*

Po przywitaniu wszystkich gości wystąpili gospodarze tej uroczystości, czyli zespół *Kielnarowianie* z kapelą pod kierunkiem **Zbigniewa Dudka**. Zespół zaśpiewał swoje ulubione piosenki, a następnie prezes zespołu **Jerzy Szafran** przypomniał historię zespołu.

Następnie były serdeczne życzenia i upominki od burmistrza oraz przewodniczącego Rady Miejskiej, dyrektora i pracowników M-GOK w Tyczynie oraz sołtysa. *Kielnarowianie* otrzymali życzenia i gratulacje od swoich kolegów i koleżanek z innych zespołów: *Tyczyniaków*, *Borkowian* i *Hermanowianek*. Był to moment pełen wzruszeń, padły ciepłe słowa, gratulacje i życzenia dalszych jubileuszy.

Zespół *Kielnarowianie* na początku swojej działalności działał jako chór i prowadzony był przez **Andrzeja Szypułę**. Po dwóch latach pan Szypuła opuścił zespół i wówczas grupa stanęła przed dylematem, co dalej. Na szczęście znaleźli się chętni do działania i wówczas pojawił się **Zbigniew Dudek**, który podjął się prowadzenia zespołu.

Początki były trudne, ale członkowie zespołu stawiali czoło problemom i nie zniechęcali się niepowodzeniami. Skład zespołu w ciągu dekad zmieniał się, jedni członkowie odchodzili, ale ich miejsce zajmowali kolejni pasjonaci śpiewu. Ich upór, konsekwencja, systematyczność prób i zaangażowanie zaczęły procentować. Dzięki dofinansowaniu ówczesnego sołtysa **Andrzeja Kality** i Rady Sołeckiej Kielnarowej oraz M-GOK w Tyczynie zespół otrzymał piękne rzeszowskie stroje ludowe, przez co nabrał pewności siebie, a czując się pewniej na scenie, zaczął osiągać pierwsze sukcesy.

Obecnie Zespół *Kielnarowianie* wraz z kapelą liczy 25 osób. Budujące jest to, że ostatnio dołączyły cztery nowe młode osoby, które bardzo zaangażowały się w działalność zespołu. Cieszy fakt, że zespół się rozwija, uczestniczy we wszystkich uroczystościach organizowanych na rzecz mieszkańców, bierze także udział w przeglądach i uświetnia swoim udziałem uroczystości kościelne. Podczas trwania projektu *Polskość Folklorem Malowana* na jednej ze ścian Domu ludowego powstał mural przedstawiający kapelę zespołu.

Ze swojej strony życzę zespołowi *Kielnarowianie* wszystkiego najlepszego, wszelkiej pomyślności, samych sukcesów, dużo zdrowia i dalszych pięknych jubileuszy.

Niech Zmartwychwstanie Pańskie,
które niesie odrodzenie duchowe,
napelni Mieszkańców Tyczyna
spokojem i wiarą,
da siłę w pokonywaniu trudności
i pozwoli z ufnością
patrzeć w przyszłość.

Wesołego Alleluja
życzą: przewodniczący i Zarząd
Mieszkańców Miasta Tyczyna

Tyczyńscy mistrzowie ortografii wybrani

W Ogólnopolski Dzień Języka Ojczystego, czyli 21.02 br., w Saloniku Literackim przy MiGBP w Tyczynie odbyło się III Tyczyńskie Dyktando dla Dorosłych. Tuż przed godziną szesnastą trzydzieści siedem uczestniczek niepewnym krokiem przekroczyło progi naszej biblioteki, by sprawdzić się ortograficznie.

By nieco rozluźnić panie i dodać im otuchy, za-prezentowaliśmy fragmenty wypowiedzi dwóch najbardziej znanych językoznawców w Polsce – profesorów **Jana Miodka** i **Jerzego Bralczyka**, którzy w sposób humorystyczny zwrócili uwagę na pewne niuanse językowe, z jakimi spotykamy się na co dzień, posługując się polszczyzną.

Po tym relaksującym wstępie uczestniczki dyktanda rozpoczęły pisanie ze słuchu tekstu o tytule *Małżeństwo to nie figle-migle*. Wśród pań, które napisały dyktando z najmniejszą ilością błędów ortograficznych

(bo takie były oceniane), znalazły się: **Urszula Podgórska, Mirosława Terczyńska i Barbara Chlebek**. Wszystkie uczestniczki otrzymały pamiątkowe dyplomy i upominki. Zgodnie też podkreślały po zakończeniu językowych zmagień, że świetnie się bawiły i wróciły z nostalgią do szkolnych lat. I tak naprawdę o to chodziło, by w Dniu Języka Ojczystego spędzić czas w sympatycznym gronie, a przy okazji sprawdzić swoją wiedzę i biegłość w posługiwaniu się językiem polskim.

Tekst: **Agnieszka Janda**

Wiosna w bibliotece

Wiosna to taka pora roku, w której przyroda budzi się do życia, słysząc śpiew ptaków, rozkwitają kwiaty, a trawa robi się zielona. W wiosenne słoneczne dni ze względu na sprzyjającą pogodę odwiedza nas też więcej grup przedszkolno-szkolnych, dla których przygotowaliśmy wiosenne zajęcia czytelniczo-edukacyjne. Ich uczestnicy oglądali prezentację multimedialną pt. *Pierwsze oznaki wiosny*, następnie dzieci rozwiązywały krzyżówki, quizy i zagadki, oczywiście związane z wiosną. Wszyscy chętnie brali udział w zajęciach i pracowali w grupach. W spotkaniach wzięli udział uczniowie SP w Tyczynie z klas: 0-III (wych. **Anna Pondo, Katarzyna Konkół, Anita Dobrowolska, Agnieszka Fudali**).

Historia książki

Jak powstała książka to zajęcia, dzięki którym przybliżamy dzieciom, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, historię powstania papieru i książ-

ki. Uczniowie na slajdach mogą zobaczyć, jak wyglądała książka w czasach starożytnych i porównać ją z tą współczesną. Podczas spotkania uczestnicy poznają znaczenie takich słów, jak: papirus, skryba czy hieroglify. Ciekawostką dla dzieci są informacje o tym, ile osób współcześnie pracuje nad wydaniem książki i jaką drogę musi ona przejść, zanim trafi do księgarni czy biblioteki.

Uczniowie kl. II podczas zajęć w bibliotece poznali tajniki powstawania książki

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych Czytelnikom Głosu Tyczyna, Współpracownikom oraz czytelnikom i sympatykom Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Tyczynie składamy najserdeczniejsze życzenia zdrowia, pomyślności oraz błogosławieństwa Zmartwychwstałego Chrystusa.

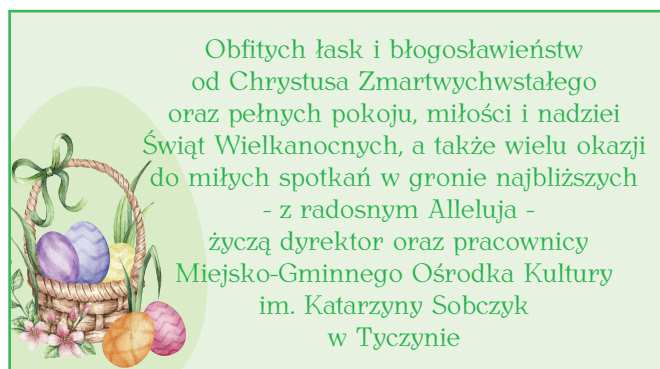
Niech ten wyjątkowy czas będzie dla Państwa okazją do odpoczynku i spotkań w rodzinnym gronie.

Wesołego Alleluja
życzy dyrektor MiGBP w Tyczynie Alicja Kustra
wraz z pracownikami

Podczas zajęć rozmawiamy także o nowoczesnych formach książki, czyli e-bookach i audiobookach. Podsumowaniem spotkania jest wniosek, że nieważne, czy książka jest w formie papierowej, czy elektronicznej, ważne, że jest ona dobrodziejstwem naszych czasów. W zajęciach o tej tematyce wzięli ostatnio udział uczniowie kl. II SP w Tyczynie (wych. **Jadwiga Płodzień**).

Tekst: **Monika Dziadura**

Obfitych łask i błogosławieństw
od Chrystusa Zmartwychwstałego
oraz pełnych pokoju, miłości i nadziei
Świąt Wielkanocnych, a także wielu okazji
do miłych spotkań w gronie najbliższych
- z radosnym Alleluja -
życzą dyrektor oraz pracownicy
Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury
im. Katarzyny Sobczyk
w Tyczynie

Dyskusyjny Klub Książki w Tyczynie działa już 10 lat

6 marca br. odbyło się wyjątkowe spotkanie DKK działającego przy MiGBP w Tyczynie. Dokładnie 10 lat temu odbyło się pierwsze – organizacyjne – spotkanie klubu książki, który obecnie skupia 6 uczestniczek. To poniedziałkowe przedpołudnie obfitowało w wiele niespodzianek dla pań.

Na początku dyrektor MiGBP w Tyczynie **Alicja Kustra** – pierwsza moderatorka klubu – odczytała list gratulacyjny i przekazała serdeczne życzenia klubowiczkom oraz obecnej moderatorce **Agnieszce Jandzie**. Każda z pań otrzymała pamiątkowy upominek, którym była filiżanka (by dobrze się czytało książki przy herbacie albo kawie) i notes do zapisywania ważnych cytatów. Przygotowane zostały także wystawa bibliotecznych książek, o jakich dyskutowaliśmy w ramach DKK oraz folder z tytułami wszystkich wydawnictw, jakie czytaliśmy w ciągu 10 lat istnienia klubu. Klubowiczki mogły też dzięki prezentacji multimedialnej wspominać spotkania autorskie zorganizowane w ramach DKK w latach 2014-2022. Niespodzianką dla pań były życzenia, jakie za pośrednictwem mediów elektronicznych przysłały autorki: **Małgorzata Warda**, **Maria Paszyńska** i **Sylvia Trojanowska**, które mieliśmy możliwość poznać osobiście podczas spotkań autorskich w Tyczynie.

Wspomnieniom sprzyjała również książka, którą wybraliśmy na ten dzień do dyskusji, a było nią wydawnictwo **Barbary Gawryluk** pt. *Ilustratorki, ilustratorzy. Motylki z okładki i smoki bez wąsów*. Każda z klubowiczek podkreślała, że dzięki tej książce mo-

gła powrócić wspomnieniami do najpiękniejszych lat dzieciństwa, które kojarzy się właśnie z ilustracjami z ulubionych bajek czy baśni. *Ilustratorki, ilustratorzy* uświadomili nam, jak ważna jest ilustracja w książce dla dzieci, jak te obrazy zostają z człowiekiem na długie lata. Zgodziłyśmy się też, że łatwiej przychodzi zapamiętanie nazwiska autora książki niż jej ilustratora.

Kilka pań przyniosło własne egzemplarze bajek ze swojego dzieciństwa. Ich ilustracje można było porównać ze współczesnymi książeczkami dla dzieci, jakie obecnie najczęściej wypożyczają dzieci w bibliotece. Dzisiejsze wydawnictwa dla dzieci są bardzo kolorowe, z pięknymi ilustracjami, choć zdarzają się też książki z *obrazkami*, które niekoniecznie przypadają maluchom do gustu. A książka dla dzieci musi przyciągać czymś najmłodszych, by była konkurencyjna do innych kolorowych gadżetów, jakie obecny świat oferuje dzieciom.

Na kolejne 10 lat aktywności DKK w Tyczynie życzymy sobie niezapomnianych lektur, które wywołają jeszcze ciekawsze dyskusje.

Tekst: **Agnieszka Janda** – moderator DKK w Tyczynie

Bajki i baśnie dla przedszkolaków

W ostatnim dniu lutego filię biblioteki publicznej w Borku Starym odwiedziła grupa *Krasnoludki* z oddziału przedszkolnego miejscowej szkoły podstawowej. Dla niektórych dzieci była to pierwsza wizyta w tym miejscu. Miała ona na celu nie tylko zapoznanie najmłodszych z zasadami obowiązującymi w bibliotece i nauczania ich korzystania z niej, ale również wpisywała się w cykl zajęć pt. *Bajki i Baśnie*.

Grupa krasnoludki na zajęciach w bibliotece w Borku Starym

Przedszkolaki z ciekawością obejrzały prezentację multimedialną, uczestniczyły w zgadywankach i zabawach sensorycznych, a w świetlicy Domu Ludowego w Borku Starym wykonały pracę plastyczną, którą był włóczkowy krasnoludek – postać mocno związana z baśniami w literaturze polskiej.

Tekst: **Ewelina Rusinek-Kuśnierz**

Tegoroczna wiosna, mimo kapryśnej pogody, sprzyja pieszym wędrówkom. Spaceruje to jedna z aktywności, z której mogą skorzystać i starsi, i dzieci. Podczas takich niespiesznych wędrówek podziwiamy okolicę, obserwujemy przyrodę i mamy wreszcie czas, by porozmawiać z bliskimi. Przebywanie blisko natury daje wytchnienie od codziennych obowiązków i pozwala „przewietrzyć” umysł. O walorach spędzania czasu wolnego na wolnym powietrzu powstaje coraz więcej książek. Również i MiGBP w Tyczynie wzbogaciła się ostatnio o kilka bardzo interesujących pozycji książkowych dotyczących przyrody.

Książki **Petera Wohllebena** – niemieckiego leśnika z 20-letnim stażem – rozchodzą się w księgarniach jak ciepłe bułeczki. Gdzie tkwi sekret ich popularności? Z pewnością w lekkości pióra autora i rozległej jego wiedzy, którą potrafi przekazać czytelnikowi w sposób niezwykle plastyczny.

Sekretne życie drzew to bardzo interesujący przewodnik, w którym Wohlleben przekazuje wiele niesamowitych, czasami nawet niewiarygodnych informacji na temat drzew zarówno iglastych, jak i liściastych. Leśnik podaje wiadomości nie tylko o niezbednych warunkach klimatycznych dla dobrego życia drzew, ale także zaskakujące informacje o roli grzybów w leśnym ekosystemie czy konieczności pozostawiania martwych i spróchniałych okazów dla równowagi ekosystemu. Z każdego krótkiego rozdziału tej książki przebiega nie tylko drobiazgowa wiedza autora, ale także prawdziwa fascynacja przyrodą ożywioną i nieożywioną i jej składnikami.

Inne wydawnictwo tego autora nosi tytuł **Nieznanne więzi natury**, w którym stara się on pokazać czytelnikom, jak bardzo światy roślin i zwierząt przenikają się wzajemnie i są od siebie uzależnione. Wohlleben to pasjonat, który o każdym gatunku drzewa potrafi opowiedzieć ciekawą i wciągającą historię. A ta już na zawsze zmieni nasze patrzenie na las. Dlaczego wilki pomagają drzewom? Skąd się biorą w drzewach łosie? Czy kornik to faktycznie samo zło? To tylko niektóre z pytań, na jakie autor udziela odpowiedzi w tej niezwykle interesującej książce. A dowiemy się z niej również o nieudanej komitywie drzew i saren czy o niemal królewskiej pozycji mrówek w lesie, a także o ważnej roli światła słonecznego czy o zależnościach człowieka od natury.

Trzecią książką Wohllebena, bijącą rekordy popularności, jest wydawnictwo pt. **Duchowe życie zwierząt**. Czy coś takiego – życie duchowe zwierząt – wogóle istnieje? Autor – korzystając z najnowszych badań i własnych obserwacji – stara się przekonać czytelnika, że zwierzęta przeżywają podobnie jak ludzie i mają świadomość różnych doznań. W książce zostały zamieszczone historie zwierząt, z których

człowiek może czerpać wiele dobrego lub przynajmniej poszerzyć swoją wiedzę zoologiczną. Czy wiewiórka to tylko miłe, sympatyczne zwierzątko? Czy lisy potrafią świadomie zwodzić? Jak działa system wczesnego ostrzegania zwierząt? Czy wśród zwierząt znajdziemy osobniki złe? Odpowiedzi na te pytania nie są jednoznaczne. Nawet jeśli świat zwierząt nie jest nam bliski i nie posiadamy w domu żadnego czworonoga, to styl pisarski Petera Wohllebena sprawi, że z pewnością miło spędzimy czas podczas czytania tej książki, jednocześnie przenosząc się w fascynujące obszary flory i fauny.

Przewodnik wędrowca **Tristana Gooley'a** to niezwykle przewodnik po tym, jak ze zwykłego spaceru w lesie, parku czy na plaży, uczynić fascynującą wędrówkę. Według autora przepis jest jeden: wystarczy skupić się na tym, co w danej chwili widzimy i słyszymy i po czym stąpamy – przy okazji ćwiczymy więc będąc teraz w modzie uważność na tu i teraz. Autor przekazuje w książce wiele przydatnych informacji na temat tego, jak odczytywać znaki, które daje nam sama natura. Treści w książce zostały podzielone na kilkanaście rozdziałów, w których autor skupia się m.in. na: gruncie, drzewach, roślinach, pogodzie, gwiazdach, zwierzętach, rzekach i jeziorach i podpowiada, jak czytać znaki, których dostarcza nam przyroda oraz na co zwracać uwagę przy planowaniu pieszych wycieczek. W końcowej części książki autor umieścił rozdział o bardzo ciekawym i intrygującym tytule: *Twoja niewidzialna torba z przyrządami. Lista kontrolna*. To skrót najbardziej potrzebnych podczas pieszych wędrówek informacji, na które elementy przyrody zwracać największą uwagę. Czytelnik znajdzie tu także przydatne instrukcje, jak określić szerokość rzeki bez jej przekraczania oraz – dla osób lubiących nocne wypady – jak znaleźć południe za pomocą gwiazd i księżyca.

Na koniec prezentuję jedną z książek **Edwarda Marszałka** – pochodzącego z Podkarpacia przewodnika beskidzkiego i doktora nauk leśnych. **Podkarpackie bałady o drzewach** to ciekawa pozycja, w której autor zamieścił wiele interesujących informacji na temat rosnących blisko nas drzew. Jarzębina, brzoza, buk, cis, daglezwia, dąb, grab, sosna, lipa, modrzew, wiąz czy kojarząca się z wiejskim krajobrazem wierzb to tylko część gatunków, które zostały bardzo szczegółowo przedstawione w książce. Opisuując każde drzewo, Edward Marszałek skupił się na podaniu pochodzenia jego nazwy gatunkowej, budowy oraz przeznaczenia. Autor podaje także ciekawe informacje historyczne o danym drzewie, a także fragmenty wierszy czy powieści, w których jest mowa o konkretnym gatunku tych roślin. W książce poświęcono także rozdziały właściwościom zdrowotnym drzew oraz najstarszym i największym okazom świata. Na końcu zamieszczono zestawienie najbardziej okazałych drzew spośród pomników przyrody województwa podkarpackiego. Wydawnictwo zostało wzbogacone licznymi ilustracjami i kolorowymi fotografiami.

Książki poleca: **Agnieszka Janda**

Kronikarskim piórem... cz. 2

Wraz z rozwojem cywilizacji naukowo-technicznej oraz społecznymi i kulturowymi skutkami wprowadzania nowatorskich technologii współczesna edukacja staje wobec kolejnych wyzwań. Są wśród nich m.in. efektywne aktywizowanie uczniów, nowoczesne nauczanie czy właściwe wychowanie do wartości.

Szkolne Koło PTTK

Od dwóch lat w Szkole Podstawowej im. S. Staszica w Tyczynie prężnie działa Szkolne Koło PTTK. Głównym celem grupy jest działalność w zakresie kultury fizycznej, kultury, oświaty i ochrony środowiska oraz krzewienie wśród uczniów turystyki, krajoznawstwa i aktywnych form wypoczynku (wędrownictwa indywidualnego i grupowego, rajdów, zlotów oraz kolonii i obozów).

W ramach działalności koła 14.11.2022 r. uczniowie klasy IIIB pod opieką **Elżbiety Rabiejewskiej** wyruszyli na pieszą wycieczkę szlakiem św. Jakuba - Via Regia. Ta podkarpacka droga należy do legendarnego szlaku prowadzącego do katedry Santiago de Compostela w Hiszpanii. Uczestnicy marszu mieli okazję pokonać fragment trasy oznaczony *muszlą św. Jakuba*. Miłym zwieńczeniem pieszej wędrowki była zabawa na placu zabaw obok kościoła św. Marii Magdaleny w Maławie, na szczycie wzgórza zwanego Magdalenką, najwyższego wzniesienia w okolicy Rzeszowa.

Zwieńczeniem jednej z pieszych wycieczek zorganizowanych przez Szkolne Koło PTTK była zabawa na placu zabaw na Magdalence

MiGBP w Tyczynie zaprasza na spotkanie

Heroizm Rodziny Ulmów

oczami Anny Kątnik-mieszkanki Markowej

26.04.2023
godz.17.00

Salonik Literacki
przy Miejskiej i Gminnej
Bibliotece Publicznej
w Tyczynie

Z kolei 22.02 br. członkowie i sympatycy Szkolnego Koła PTTK mieli okazję doskonalić swoje umiejętności narciarskie w Ośrodku Sportów Zimowych Kiczera Ski w Puławach. Podczas wyjazdu początkujący amatorzy białego szaleństwa przeszli odpowiednie szkolenie z instruktorami narciarstwa, by po kilku godzinach nauki wjechać na stok i spróbować swoich sił w jeździe na nartach. W tym samym czasie *doświadczeni* narciarze mogli doskonalić swoje umiejętności pod okiem opiekunów.

Nauka w Plecaku

16 listopada 2022 r. uczniowie klas młodszych naszej szkoły w ramach realizacji Międzynarodowego Projektu Edukacyjnego *Nauka w Plecaku* mieli okazję wziąć udział w wyjątkowych warsztatach pt. *Wyprawa do dżungli*. Uczestnicy zajęć wysłuchali opowieści o dżungli na Borneo. Następnie obejrżeli interesujące zdjęcia tego miejsca i uzyskali więcej informacji na temat panującego tam klimatu, żyjących zwierząt oraz codzienności w dżungli. Dowiedzieli się m.in., czym różnią się nosacze i makaki. Na własne oczy mogli zobaczyć, a nawet dotknąć, żarłoczne rośliny występujące na Borneo i poznać, w jaki sposób polują. W czasie trwania zajęć dzieci wykonały również pracę plastyczną związaną z lasem tropikalnym, *opartą na autentycznym zdjęciu wykonanym przez prowadzącą w czasie jej wyprawy do dżungli*, oraz otrzymały do klasy roślinę, która z pewnością będzie wyjątkową pamiątką tego niezwykłego spotkania. Po zakończonych warsztatach dzięki okularom ClassVR uczniowie dodatkowo mieli możliwość wirtualnie pospacerować po lesie deszczowym na Borneo.

Warsztaty pt. *Wyprawa do dżungli*

Dzień później w ramach realizacji tego samego projektu odbyły się warsztaty *Spotkanie przy herbatce*. Tu wstępem do zajęć była opowieść o wzgórzach herbaty na Sri Lance. Następnie uczestnicy spotkania wyruszyli w wirtualną podróż na pola, gdzie uprawia się herbaty Sir Liptona. W czasie wyprawy zobaczyli,

jak wygląda herbata zanim trafi do naszych kubków i szklanek. Były też rozmowy, pokaz zdjęć, zagadki i prezentacja pamiątek z podróży. *Nasi uczniowie mieli również okazję dotknąć, powąchać i spróbować różnych rodzajów herbaty, a do domu zabrali własnoręcznie nasypany woreczek herbaty cejlońskiej.*

Laboratoria Przyszłości

Luty był już szóstym miesiącem udziału naszej szkoły w rządowym programie *Laboratoria Przyszłości* – inicjatywie edukacyjnej realizowanej przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, których wspólną misją jest stworzenie nowoczesnej szkoły – takiej, w której zajęcia są prowadzone w sposób ciekawy, angażujący uczniów oraz sprzyjający odkrywaniu ich talentów i rozwijaniu zainteresowań. Za nami sześć miesięcy, w których wszystkie lekcje techniki w naszej szkole odbywały się w oddanej we wrześniu do użytku nowoczesnej klasopracowni, a nauczyciele poszczególnych przedmiotów mogli wykorzystywać na swoich zajęciach narzędzia *Laboratoriów Przyszłości*. W miesiącach od września do lutego odbyło się kilkaset zajęć techniki oraz kilkaset lekcji innych przedmiotów, na których nauczyciele wykorzystywali pozyskane przez szkołę w ramach programu urządzenia oraz pomoce dydaktyczne.

Uczniowie w okularkach VR

Kodowanie na dywanie

W tym okresie w szkole przeprowadzono wiele interesujących akcji, m.in. w świetlicy szkolnej, oddziałach przedszkolnych oraz wszystkich klasach I-III odbywały się zajęcia propagujące programowanie. Uczniowie mieli okazję kodować na dywanie, brali udział w dyktandach graficznych oraz budowali kubeczkowe wieże. Dużym zainteresowaniem uczestników cieszyły się także roboty edukacyjne. Każdy mógł sterować ozo-

botem, genibotami oraz używać photonów. Uczniowie najmłodszych klas najczęściej korzystali jednak z okularów VR, które pozwalały im *dokonać niemożliwego*. Siedząc w klasie, *spacerowali* po lesie, odkrywając różnice pomiędzy lasem liściastym a lasem iglastym, *przezierali się* przez afrykańską dżunglę, odbywali wycieczki w góry oraz dzikie tereny Syberii, gdzie przychodziło im *stanąć oko w oko* z... niedźwiedziem syberyjskim oraz wirtualnie odwiedzili wiele europejskich miast, zwiedzając ich najciekawsze i najpiękniejsze zabytki, obiekty sakralne, galerie malarstwa i sztuki nowoczesnej. W grudniu wiele lekcji wiązało się z tematyką świąteczną. Uczniowie poznawali pochodzące z różnych krajów zwyczaje i tradycje bożonarodzeniowe. W czasie wirtualnych podróży odwiedzali jarmarki świąteczne w różnych częściach świata, podziwiali świątecznie udekorowane domy na różnych kontynentach. Natomiast w styczniu, korzystając z ostatnich dni karnawału, klasy I-III wirtualnie wzięły udział w największym i najbardziej znanym na świecie karnawale w Rio de Janeiro. Jedną z największych atrakcji były... podróże w czasie. Wraz ze swoimi nauczycielami przenosili się m.in. do ery mezozoicznej, aby poznać środowisko życia dinozaurów oraz różne gatunki tych zwierząt. Dużym powodzeniem wśród najmłodszych uczniów cieszyło się również projektowanie postaci do filmu oraz ich wydruk z wykorzystaniem drukarki 3D.

W tym samym czasie uczniowie klas starszych poznawali historię świata i cywilizacji. Tak jak ich młodszy koledzy odbywali wirtualne podróże do: wnętrza ziemi, najciekawszych miejsc na świecie oraz... w kosmos. Mogli zobaczyć, jak powstaje prąd, obserwować pole elektryczne i pole magnetyczne oraz na symulatorze samodzielnie sterować światłami i oświetleniem miasta w oparciu o zestaw BE CREO-ZRK. Jak zawsze dużym powodzeniem wśród młodzieży cieszyły się zajęcia z grafiki 3D oraz samo drukowanie drukarką 3D, m.in. wielu pomocy dydaktycznych oraz przedmiotów ułatwiających codzienną pracę szkoły (np. model komórki, breloczki do kluczy).

Prawdziwym hitem okazały się dwa inne wydarzenia. Pierwszym z nich była zorganizowana w szkole dla klas młodszych w ramach zajęć z zakresu preorientacji zawodowej *Świąteczna mini sesja zdjęciowa. Poznajemy zawody – fotograf*. W czasie tych zajęć uczniowie zaangażowani byli w przygotowanie scenarii świątecznej: tło, dodatki i rekwizyty świąteczne, które uświetniły niezwykle piękne fotografie. Dla zwiększenia efektów wizualnych każdy uczestnik musiał zadbać również

ciąg dalszy na str. 16

Z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych składamy wszystkim najlepsze życzenia.
Niech ten wyjątkowy czas napełni
Państwa serca otuchą i nadzieją
oraz pozwoli przezwyciężyć
największe trudności.

Zarząd Towarzystwa
Miłośników Ziemi Tyczyńskiej

ciąg dalszy ze str. 15

o swój strój. Dzięki aparatowi zakupionemu w ramach programu LP uczniowie mieli możliwość poćwiczyć pracę ze sprzętem w trybie manualnym. W czasie trwania *Świątecznej mini sesji* przekonali się również, jak ważne w fotografii jest zadbanie o prawidłową kompozycję oraz odpowiednie doświetlenie zdjęć. Drugim niezwykle ciekawym i atrakcyjnym poznawczo dla uczniów wydarzeniem był udział w warsztatach organizowanych przez Centrum Edukacji Nowych Technologii CENT w Toruniu rekomendowanych przez MEiN a dotyczących projektowania szopki, druku 3D oraz programowania z wykorzystaniem mikrokontrolera Arduino. Finalnym efektem udziału w tych niezwykle interesujących zajęciach stała się Interaktywna Szopka Bożonarodzeniowa. Uczniowie biorący udział w warsztatach zaprojektowali, wydrukowali przy użyciu drukarki 3D wszystkie elementy oryginalnej konstrukcji, następnie je zmontowali i udekorowali. Ta wyjątkowa szopka była prezentowana na holu szkoły.

Gościliśmy także edukatorów MEiN z *Mobilnych Laboratoriów Przyszłości*, którzy poprowadzili dla uczniów specjalne warsztaty na temat, jak najbardziej efektywnie skorzystać z narzędzi *Laboratoriów*. Uczestnicy warsztatów nie tylko mieli okazję zapoznać się z ogromnymi możliwościami sprzętu, ale również zaproponować własne pomysły na wykorzystanie pomocy naukowych.

Warto podkreślić, że wszystkie zajęcia, na których wykorzystywane były pozyskane przez szkołę w ramach programu narzędzia, były nie tylko niezwykle efektywne dydaktycznie, ale i efektowne metodycznie. Każda z takich lekcji w sposób znaczący podniosła atrakcyjność procesu edukacyjnego naszej szkoły.

Akcje charytatywne

W czasie, gdy materializm współczesnego świata przyjmuje coraz to inne formy, a większość ludzi staje do wyścigu o najróżniejsze dobra materialne, uczniowie naszej szkoły, ich rodzice oraz nauczyciele po raz kolejny udowadniają, że dla nich najważniejszym nakazem moralnym jest chęć dzielenia się z innymi i niesienie pomocy potrzebującym. W bieżącym roku szkolnym, w okresie od września do lutego, w szkole zostało zorganizowanych wiele akcji charytatywnych i zbiórek, które zawsze spotykały się z ogromną aktywnością i niezwykłą ofiarnością społeczności szkolnej.

Numer 4. „Głosu Tyczyna”

ukaze się z datą **30.04.2023 r.**

Termin składania tekstów upływa:

17.04.2023 r.

Teksty można przysyłać e-mailem na adres redakcji: **glostyczyna@tyczyn.pl** lub składać osobiście w siedzibie redakcji: **Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna**, ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn, **tel. (17) 22-19-410** w godz. pracy biblioteki oraz w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie**, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn, **pok. 24, tel. (17) 23-04-924**.

Uczniowie kl. I prezentują kartki wykonane dla seniorów

Już we wrześniu z inicjatywy rodziców nasza szkoła przystąpiła do akcji *Szkoła pełna talentów*. Jej celem było wsparcie szkół pomocami dydaktycznymi. Uczestniczące w akcji szkoły mogły odbierać ten sprzęt za zebrane *Talenciaki* – kupony, jakie otrzymywali za zakupy klienci jednej z sieci sklepów. W październiku w ramach akcji *Światelko Pamięci* przeprowadziliśmy zbiórkę białych i czerwonych zniczy, które w dniu Wszystkich Świętych we Lwowie i okolicach zapłonęły na grobach polskich żołnierzy oraz zmarłych rodaków. Kolejną inicjatywą była zbiórka *To Ty bądź naszym Świętym Mikołajem – Fundacji Podkarpackie Hospicjum dla Dzieci*. Także i ta akcja spotkała się z wielkim zaangażowaniem i wprost niebywałą ofiarnością naszych uczniów i ich rodziców, którzy jak zawsze udowodnili, że potrafią dzielić się z potrzebującymi. Gdy dodamy jeszcze, że z powodzeniem wzięliśmy udział w akcjach: *Polakom na Ukrainie* (organizowanej przez Podkarpacki Urząd Wojewódzki), *Podaruj Uśmiech!* – zbiórce dla osób potrzebujących pomocy (wychowankowie domów dziecka), akcji wykonywania i przekazywania kartek świątecznych pacjentom i pracownikom Dziennego Oddziału Neurorehabilitacji Klinicznego Szpitala nr 2 w Rzeszowie, *Herbatka dla seniora* – zbiórce herbaty dla Seniorów z Domu Seniora Pogodna Dolina w Siedliskach czy wreszcie zbiórce karmy dla schroniska psów w Boguchwale, otrzymamy pełen obraz, jak wielkie serca i ogromną wrażliwość na potrzeby innych ma większość z nas.

W tym miejscu pragniemy jeszcze raz serdecznie podziękować naszym uczniom, ich rodzicom, nauczycielom i wszystkim, którzy zaangażowali się w organizowane w naszej szkole akcje i zbiórki. Jesteśmy zbudowani Waszą ofiarnością i altruizmem.

Tekst: **Adam Janiec**

*Nie umiera ten,
kto trwa w pamięci żywych*

**Szanownej Pani Dyrektor
Barbarze Stempniowskiej**

wyrazy szczerzego współczucia,
żału i słowa otuchy z powodu śmierci

UKOCHANEGO SYNA

składają: **dyrekcja, nauczyciele, pracownicy
i uczniowie Szkoły Podstawowej
im. S. Staszica w Tyczynie**

Sukces Weroniki

Szkoła Podstawowa Nr 1 w Rzeszowie po raz kolejny zorganizowała Powiatowy Konkurs Plastyczny *Pocztówka z Rzeszowa*. Tegoroczna edycja została poświęcona tematyce *Znani i nieznani - miejsca upamiętnienia wielkich Polaków w Rzeszowie*. Szkołę Podstawową w Tyczynie reprezentowały cztery prace autorstwa: **W. Barszczowskiego** z kl. VII oraz **O. Iwanowicz**, **O. Szeteli** i **W. Turaj** z kl. VIII B. Praca - pocztówka wykonana przez **Weronikę Turaj** została uhonorowana nagrodą. Autorce serdecznie gratuluję.

Renata Rzepka - nauczyciel plastyki

Weronika przy nagrodzonych pracach

Szkolne walentynki

14 lutego br. w naszej szkole obchodzone były walentynki, czyli święto zakochanych i zaprzyjaźnionych osób. W tygodniu poprzedzającym ten dzień działała poczta walentynkowa. Uczniowie mogli wrzucać swoje walentynki do przygotowanej skrzynki pocztowej, która znajdowała się w świetlicy. Wszyscy chętnie wzięli udział w tej zabawie, a otrzymane kartki walentynkowe sprawiły całej społeczności szkolnej ogromną radość.

Podczas zajęć lekcyjnych przedstawiciele Samorządu Szkolnego wcielili się w walentynkowych listonoszy i roznosili nadane kartki z miłym słowem dla każdej klasy. Uczniowie mieli możliwość także zrobienia sobie pamiątkowego zdjęcia w fotoramce. Na szkolnym korytarzu zagościła również *Ściana życzliwości*, dzięki której można było napełnić się pozytywną energią i przekazać ją dalej, pisząc na karteczkach coś pozytywnego.

Dużym powodzeniem cieszyły się też gry i zabawy walentynkowe w świetlicy szkolnej i oddziale przed-

Szkolne walentynki

szkolnym. W tym dniu w naszej szkole zagościła atmosfera przyjaźni i radości.

Tekst: **Patrycja Rysz**

Dzień Języka Ojczystego

*Nade wszystko szanujmy swą mowę ojczystą.
Nie znać języka swego – hańbą oczywistą!*
F. K. Dmochowski

Od kilku lat w Polsce obchodzony jest Dzień Języka Ojczystego. Skoro możemy się swobodnie wypowiadać w języku polskim, róbmy to dobrze, nie używajmy potocznych słów, skrótów zapożyczonych często z języka angielskiego. Oczywiście szybciej jest powiedzieć OK zamiast: dobrze czy doskonale, ale czy warto? Polski język jest trudny, ma dużo *sz*, *cz*, *ch*. Chrząści, warczy i syczy, ale jest tak barwny i ciekawy, a co ważne, jest nasz. Kształtował się przez wieki i warto uszanować tę tradycję, za którą wiele dzieci i dorosłych walczyło w czasie zaborów i wojen. To nasz oryginalny język, dlatego nie zaśmiejemy go wulgaryzmami czy bezsensownymi neologizmami.

Język polski jest piękny i oryginalny? Szanujmy go. Niech każdy dzień będzie dniem języka ojczystego!

By uczcić to święto w naszej szkole został zorganizowany konkurs, w którym wzięły udział trzyosobowe drużyny z klas IV-VIII. Miał on uświadomić ucz-

niom to, jak ważne jest szanowanie ojczystej mowy i pielęgnowanie jej poprawności. Drużyny musiały zmierzyć się z poprawnościowymi zadaniami konkursowymi: uczniowie poprawiali błędy językowe, wykazywali się wiedzą na temat znajomości związków frazeologicznych i zasad ortograficznych oraz sporządzali rzeczowe notatki z wystuchanego wykładu prof. J. Miodka.

Tegorocznymi mistrzami poprawnej polszczyzny w naszej szkole zostały klasy: VIIIA (1. miejsce), VIIIB (2. miejsce) oraz VII (3. miejsce).

Zwycięzcom serdecznie gratulujemy!

Uczniowie zmagają się z konkursowymi zadaniami językowymi

Tekst: **Dorota Daż-Dolecka**

Dzień Kobiet i Dzień Mężczyzn

10 marca br. w naszej szkole obchodziliśmy Dzień Kobiet i Dzień Mężczyzn. Samorząd Uczniowski wraz z opiekunami przygotował z tej okazji występy artystyczne, które wywołały wiele radości i uśmiechu na twarzach wszystkich zgromadzonych. Nie zabrakło również kwiatów i słodkości.

W oddziałach przedszkolnych najmłodsze kobiety korzystały z całonocnego SPA przygotowanego przez wychowawczynie w sali przedszkolnej. Dziewczynki mogły skorzystać z zabiegów upiększających, masaży, stylizacji fryzur, a nawet kąpeli w jacuzzi.

Tekst: **Katarzyna Ossolińska**

SPA w przedszkolu

Okiem ucznia: Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego

Święto Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego (International Mother Language Day) zostało ustanowione 17.11.1999 r. przez UNESCO (Organizacja Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury) dla upamiętnienia tragicznego wydarzenia, które miało miejsce w 1952 r. w Dhace stolicy Bangladeszu. Pięciu studentów zginęło wówczas podczas demonstracji, która miała na celu ustanowienie języka bengalskiego jako języka urzędowego. Starania te zostały zrealizowane w 1956 r., a studenci, którzy oddali życie za swój język ojczysty, do dnia dzisiejszego są w pamięci swoich rodaków.

Głównym założeniem święta jest ochrona różnorodności językowej i uświadomienie sobie wartości języków ojczystych: regionalnych, narodowych, oficjalnych i nieoficjalnych. Celem jest także pamięć i zapobieganie wyginięciu języków zagrożonych i ginących. Od 1950 r. około 250 z 6 tysięcy języków świata zostało zapomnianych. W 1996 r. został przygotowany przez UNESCO Atlas Języków Zagrożonych. Wśród wielu znalazły się także: kaszubski, dolnosaksoński, białoruski, poleski, romski, rusiński, słowiński, jidysz, wilamowski.

OSIEDLE PARKOWE TYCZYN

Osiedle Parkowe w Tyczynie to inwestycja, która powstaje na terenie o powierzchni około 2,5 hektara. Inwestycja prowadzona jest etapami. Składać się na nią będą budynki mieszkalne, budynki handlowo-usługowe oraz tereny rekreacyjne do dyspozycji mieszkańców osiedla - w tym plac zabaw dla dzieci oraz tężnia solankowa.

Osiedle zlokalizowane jest w malowniczym sąsiedztwie zielonych terenów zabytkowego parku w Tyczynie, a przy tym od centrum Rzeszowa dzieli je niespełna 15 min. jazdy samochodem.

I etap składać się będzie z 20 mieszkań zlokalizowanych w budynkach w zabudowie szeregowej. Dostępne są 2 typy mieszkań. Mieszkania o pow. 55 m² z ogródkami oraz duże mieszkania 2-piętrowe o pow. około 114 m² z balkonami i tarasami o łącznej powierzchni zewnętrznej 27 m². Mieszkania posiadają komórki lokatorskie lub schowki oraz przynależne miejsce postojowe.

Dużo przestrzeni

Własne ogródki, duże tarasy i przestrzeń wspólna z placem zabaw i ławeczkami sprawia, że każdy z mieszkańców znajdzie tu miejsce na relaks i wypoczynek.

W następnych etapach inwestycji planowana jest tężnia solankowa wyłącznie dla mieszkańców osiedla.

Nowoczesne budownictwo

Mieszkania znajdujące się na OSIEDLU PARKOWYM W TYCZYNIE wyposażone są w liczne energooszczędne i funkcjonalne rozwiązania, tj. pompy ciepła, ogrzewanie podłogowe, przygotowanie pod fotowoltaikę, energooszczędne okna 3-szybowe.

Tyczyn ul. Parkowa 10, tel. 533-199-843

www.mieszkaniatyczyn.pl

Uczestnicy dyktanda

Karolina Sochacka
i Patrycja Horzempa

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego obchodzony jest na całym świecie 21 lutego. W tym dniu odbywają się konferencje, wykłady, kampanie społeczne czy konkursy. Wiele z tych wydarzeń organizowanych jest przez szkoły, uniwersytety, biblioteki, księgarnie bądź domy kultury.

W naszej szkole, w tym roku, z okazji tego święta, zostało zorganizowane Wielkie Szkolne Dyktando

Ortograficzne. Bezbłędnie napisały je dwie uczennice: **Karolina Sochacka** z kl. VIII oraz **Patrycja Horzempa** z klasy V. Pamiętajmy, że dbając o język, chronimy kulturę i tożsamość kulturową.

Tekst: **Gabriela Gorzelec** – uczennica kl. VIII

Lekcja biologii na żywo

24 lutego br. w naszej szkole odbyła się lekcja biologii na żywo. Spotkanie edukacyjne poświęcone było gadom. Uczniowie mieli okazję poznać tajniki życia, hodowli oraz nawyków tej niezwykle ciekawej rodziny zwierząt. Poznali pięć gatunków węży, wśród których były: boa dusiciel, boa tęczowy, pyton dywanowy, pyton królewski, a na koniec piękny i interesujący pyton tygrysi, który był albinosem. Uczniowie usłyszeli wiele faktów i ciekawostek związanych z morfologią, fizjologią i systematyką węży.

Tekst: **Joanna Sobusiak**

Dużym atutem spotkania była możliwość bezpośredniego kontaktu z węzami, ich dotknięcie i bliższa obserwacja. Oczywiście wszystko pod czujnym okiem edukatora, a zarazem opiekuna zwierząt. Lekcja została sfinansowana z funduszy Rady Rodziców.

Okiem ucznia: Rada rodziców, czyli wolontariusze edukacji

Rada rodziców jest organizacją, której członkowie stanowią reprezentację wszystkich rodziców. W jej skład wchodzi przedstawiciele z kl. I-VIII oraz zerówki i oddziału przedszkolnego. Rada rodziców współdziała z radą pedagogiczną i może m.in. wyrazić swój głos odnośnie programu wychowawczego, używanych podręczników i materiałów edukacyjnych w szkole, a także planu finansowego. W ten sposób rodzice mogą mieć bezpośredni wpływ na to, jak szkoła działa i jakie są jej priorytety, co przekłada się na lepsze funkcjonowanie placówki i lepsze warunki nauki dla dzieci. Rodzice działający w radzie to wolontariusze i uczestnicy edukacji swoich dzieci.

W naszej szkole funkcję przewodniczącej rady od wielu lat pełni **Jadwiga Czarnik**. W skład rady wchodzi: **Agnieszka Klimasz, Matylda Wróbel, Justyna Kołodziej-Sowa, Zygmunt Sobczyk, Aneta Anusik, Aleksandra Muzyczuk, Jadwiga Welc, Katarzyna Bil, Małgorzata Szura**.

Rada rodziców w naszej szkole działa bardzo prężnie i w porozumieniu z dyrektorem i nauczycielami podejmuje różne inicjatywy. Aby je zrealizować, gromadzi fundusze z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł i wpływów, np. organizując okolicznościowe zabawy. Od początku roku szkolnego zostały zorganizowane dwie takie imprezy: zabawa ostatekowa (w listopadzie) oraz zabawa karnawałowa (w lutym), z których dochód będzie przekazany na bieżące potrzeby społeczności szkolnej. Rada dysponuje funduszami w sposób racjonalny i wszechstronny, a priorytetem jest, aby korzyści z wydanych pieniędzy były widoczne i odczuwalne dla jak największej liczby uczniów. Zgromadzone i wypracowane pieniądze dają radzie rodziców możliwość do działania. W I semestrze roku szkolnego 2022/2023

sfinansowano lub dofinansowano m. in. następujące przedsięwzięcia: herbatę, cukier i cytryny dla uczniów na stołówce szkolnej, Święto Edukacji Narodowej oraz pasowanie na ucznia klasy I, zakup choinki i materiały dekoracyjne na potrzeby szkoły, wycieczkę na mecz siatkówki, wycieczkę do Krakowa, wyjazd do Fabryki Czekolady dla kl. 0-I, wyjazd do teatru dla kl. I-III, nagrody w konkursach plastycznych i w konkursie czytelnictwa, koszulki sportowe dla drużyny szkolnej, animacje i poczęstunek podczas zabawy andrzejkowej i karnawałowej dla przedszkola i kl. 0-III.

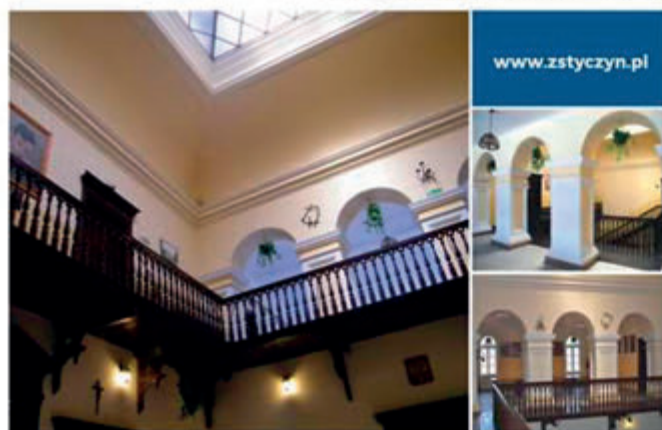
Lista jest niezwykle imponująca. Jako uczniowie jesteśmy bardzo wdzięczni radzie rodziców, iż podejmuje tak aktywne działania i cieszymy się, że wszystkie nasze potrzeby i prośby o dofinansowanie nie pozostają bez odpowiedzi. Dzięki osobistemu zaangażowaniu rodziców, poświęceniu ich czasu, uczniowie mogą rozwijać w pełni swoje zainteresowania oraz są zaspokojone ich nie tylko edukacyjne potrzeby. Tacy wolontariusze w edukacji są bezcenni.

Tekst: **Izabela Stanio** uczennica kl. VIII

Atuty

- lekcje odbywają się od 8.00 do 15.00
- szkoła nie jest duża - uczy się w niej około 200 uczniów, co ułatwia nawiązywanie koleżeńskich relacji i tworzy przyjazną atmosferę
- dbamy o wspieranie naszych uczniów w rozwijaniu przez nich swoich zainteresowań - naukowych, artystycznych, sportowych
- szkoła ma wielu partnerów - służby mundurowe, uczelnie wyższe, instytucje społeczne i kulturalne, dzięki którym uczniowie uczestniczą w ciekawych zajęciach i planują swoją przyszłość
- uczniowie mają możliwość uczestniczenia w wielu pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęciach, wyjazdach, wycieczkach oraz angażowania się w działalność społeczną i wolontariat, udziału w konkursach

Więcej informacji
i fotorelacje z wydarzeń szkolnych
na stronie internetowej szkoły i fb

www.zstyczyn.pl

ZESPÓŁ SZKÓŁ W TYCZYNIE
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

zaprasza
w roku szkolnym 2023/2024
do klas pierwszych:

klasa **policyjna**
klasa **prawno-penitencjarna**
klasa **psychologia w służbach mundurowych**
klasa **biologiczno-chemiczna**

ul. Grunwaldzka 25, 36-020 Tyczyn
tel. 17 22 19 362, 17 22 19 221
e-mail: sekretariat@zstyczyn.pl

www.zstyczyn.pl

Liceum
Ogólnokształcące
im. W. Orkana
w Tyczynie to ponad
70 lat tradycji.

Szkoła mieści się
w zabytkowym budynku
z połowy XIX wieku -
Pałacu Wodzickich,
otoczonym pięknym
parkiem.

klasa policyjna

we współpracy z Komendą Wojewódzką Policji
w Rzeszowie

- przedmioty rozszerzone: język angielski, historia, geografia
- zajęcia z edukacji policyjnej prowadzone przez funkcjonariuszy Policji (prawo karne, kryminalistyka, zasady pracy dochodzeniowej i śledczej, środki przymusu bezpośredniego, ruch drogowy, techniki samoobrony, sporty walki)
- przygotowanie do podjęcia służby w Policji po ukończeniu szkoły

klasa prawno-penitencjarna

we współpracy z Zakładem Karnym w Rzeszowie
i Uniwersytetem Rzeszowskim

- przedmioty rozszerzone: język angielski, historia, wiedza o społeczeństwie
- zajęcia z penitencjaryстики prowadzone przez funkcjonariuszy Zakładu Karnego w Rzeszowie (zasady funkcjonowania i zadania Służby Więziennej, specyfika i rodzaje zakładów karnych, profilaktyka zachowań ryzykownych, resocjalizacja, elementy prawa, kryminalistyki, funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości)
- zajęcia z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego prowadzone przez wykładowców Uniwersytetu Rzeszowskiego

klasa psychologia w służbach mundurowych

- przedmioty rozszerzone: język polski, język angielski, biologia;
- zajęcia z podstaw psychologii teoretycznej i stosowanej ze szczególnym uwzględnieniem psychologii służb mundurowych;
- rozwijanie umiejętności niezbędnych na współczesnym rynku pracy: komunikacja interpersonalna, praca w zespole, kreatywność, odporność na stres.

klasa biologiczno-chemiczna

- przedmioty rozszerzone: język angielski, biologia, chemia
- dla uczniów interesujących się przedmiotami przyrodniczymi oraz chcących w przyszłości pracować w zawodach medycznych

terminarz rekrutacji:

15.05 - 16.06	złożenie wniosku o przyjęcie do szkoły;
23.06 - 10.07	uzupełnienie wniosku o przyjęcie do szkoły o świadectwo ukończenia szkoły podstawowej i zaświadczenie o wynikach egzaminu ósmoklasisty;
17.07	podanie do wiadomości listy kandydatów zakwalifikowanych i kandydatów niezakwalifikowanych;
17.07 - 21.07	potwierdzenie woli przyjęcia w postaci przedłożenia oryginału świadectwa ukończenia szkoły i oryginału zaświadczenia o wynikach egzaminu ósmoklasisty;
24.07	podanie do wiadomości listy kandydatów przyjętych i nieprzyjętych.

przedmioty punktowane:

- do klasy **policyjnej**:
j. polski, matematyka, j. angielski, historia lub geografia
- do klasy **prawno-penitencjarnej**:
j. polski, matematyka, j. angielski, historia lub wo
- do klasy **psychologia w służbach mundurowych**:
j. polski, matematyka, j. angielski, biologia
- do klasy **biologiczno-chemicznej**:
j. polski, matematyka, j. angielski, biologia lub chemia

Fobia szkolna

Każdy człowiek wobec zagrożenia będzie odczuwał strach, co jest nie tylko naturalną, ale i bardzo potrzebną reakcją organizmu. Informuje nas to o niebezpieczeństwie i pomaga się przygotować lub unikać zagrożenia. Zdarza się jednak, że ktoś odczuwa lęk przed sytuacją, która wydaje się obiektywnie bezpieczna, np. widok pająka, jazda windą. Czasami lęk ten może być tak silny, że przybiera formę fobii i zaburza funkcjonowanie. Obecnie coraz więcej osób zmaga się z problemami wynikającymi z silnego i nieuzasadnionego lęku. Dotyczy on nie tylko dorosłych, ale też dzieci, u których mogą występować różne rodzaje fobii, w tym fobia związana z środowiskiem szkolnym.

Czym jest fobia szkolna?

Fobia szkolna, zwana też skolonofobią i didaskaleinofobią, to zaburzenie lękowe występujące u dzieci i młodzieży. Pojawiający się lęk związany jest tylko ze środowiskiem szkolnym. Szacuje się, że fobia ta dotyka około 1–5% dzieci w wieku szkolnym.

Rodzaje fobii szkolnej

Fobia szkolna może obejmować dwie postacie:

Ostra – lęk tutaj jest spowodowany konkretnym wydarzeniem, np. upokorzeniem w szkole, a wcześniej dziecko przynajmniej przez 3 lata regularnie uczęszczało na zajęcia. Występuje zazwyczaj w młodszym wieku szkolnym. Ten rodzaj fobii łączy się z niską samooceną, skłonnością do depresji, mniejszą towarzyskością, a większą zależnością od rodziców.

Chroniczna – lęk przed szkołą stopniowo narasta. Dotyczy częściej nastolatków. Może wynikać z zaniedbań w fazie ostrej fobii, w której nie udzielono właściwej pomocy. Łączy się zwykle z obawą przed krytyką ze strony kolegów, silnym związaniem z domem, niesamodzielnnością.

Objawy fobii szkolnej

Głównym objawem fobii jest silny lęk pojawiający się przed pójściem, jak i w trakcie pobytu w szkole. Trudności mogą pojawić się w każdej sferze funkcjonowania dziecka czy nastolatka. Do objawów fizycznych można zaliczyć: • nieregularny rytm serca; • rumienienie się lub bladość; • problemy z oddychaniem, krótki, przyspieszony oddech; • zmiany skórne, np. wysypki, plamy; • nagłe zmiany temperatury ciała, nadmierne pocenie się; • uczucie pieczenia lub kłucia w klatce piersiowej; • drżenie, napięcie lub skurcze mięśni; • biegunka, wymioty, nudności; • bóle brzucha, głowy, bóle w klatce piersiowej; • zawroty głowy, omdlenia.

Jako objawy poznawcze można wymienić: • zaburzenia pamięci i koncentracji uwagi; • brak motywacji; • natrętne myśli; • natręctwa, tj. przymus powtarzania tych samych czynności; • derealizacja, czyli zmiany w postrzeganiu rzeczywistości.

W sferze odczuwanych emocji oprócz lęku może pojawić się: • przygnębienie, smutek; • niepokój i nieufność; • utrata odczuwania przyjemności; • poirytowanie, a nawet złość; • apatia; • labilność emocjonalna; • napady paniki; • niskie poczucie własnej wartości.

W zachowaniu mogą pojawić się trudności takie jak: • odmowa chodzenia do szkoły, brak zaangażowania na lekcjach; • moczenie się; • wycofanie się z kontaktów z rówieśnikami; • trudności ze snem, koszmary.

Przyczyny fobii szkolnej

Na wystąpienie fobii szkolnej może mieć wpływ:

- sprawdzanie wiedzy – lęk przed wystąpieniami publicznymi, trudności z nauką;
- relacje z rówieśnikami – niepopularność, ignorowanie przez rówieśników;
- niekonstruktwna rywalizacja, brak wsparcia w środowisku szkolnym przez kolegów;
- przemoc szkolna – zastraszanie, wyzywanie, wyśmiewanie, bicie itp. (unikanie szkoły staje się sposobem na uniknięcie problemu);
- zmiana szkoły – szczególnie związana z wyjazdem do innego kraju;
- postawa nauczycieli i wychowawców – od agresywnych i siejących postrach poprzez kontrolujących aż do niepewnych i niedostrzegających problemu;
- sytuacja rodzinna – wysokie wymagania stawiane przez rodziców, nadopiekuńczość rodziców, brak zainteresowania rodzica środowiskiem szkolnym dziecka, rodzinne wydarzenia stresowe, np. śmierć kogoś z bliskiej rodziny;
- cechy indywidualne – np. uszkodzenie układu nerwowego, wady rozwojowe, niepełnosprawność, wady wymowy;
- cechy charakteru – perfekcjonizm, wrażliwość na krytykę, bardzo wysoka ambicja, dążenie do doskonałości, stawianie sobie zbyt wysokich wymagań, niska samoocena, lęk przed porażką.

Leczenie fobii szkolnej

Leczenie fobii szkolnej wymaga kompleksowych działań i powinno rozpocząć się od profesjonalnej diagnozy. Warto zapewnić dziecku terapię indywidualną, np. psychoterapię poznawczo-behawioralną czy psychodynamiczną. Czasami, gdy objawy lękowe są bardzo nasilone, występuje konieczność włączenia leczenia farmakologicznego i podania leków przeciwdepresyjnych czy przeciwłękowych przez lekarza psychiatrę. Ważnym elementem jest też wprowadzenie psychoedukacji nie tylko dla dziecka, ale i rodziców. Znacząca jest stała współpraca z nauczycielami w celu pomocy w dopasowaniu warunków szkolnych do problemu dziecka.

Fobia szkolna wpływa negatywnie na proces edukacji, ale także relacje rodzinne i społeczne. Późniejszymi skutkami mogą być trudności w funkcjonowaniu i zaburzenia zdrowotne w życiu dorosłym. Dlatego ważnym jest, by odbudować u dziecka również poczucie własnej wartości, które nie tylko pomoże w leczeniu fobii, ale także ułatwi życie społeczne.

Źródła:

Philip C. Kendall, *Zaburzenia lękowe, w: Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Techniki terapeutyczne dla profesjonalistów i rodziców*, Sopot 2016, str. 99-122. P. Ziółkowski, *Fobia u dzieci w wieku szkolnym*, Nauka i Społeczeństwo. Przegląd nauk społecznych, technicznych, medycznych i pedagogicznych, 1/2020, Tom 1, str. 65-80. <https://salusprodomo.pl/blog/fobia-szkolna/>.

Tekst: **Joanna Knutel** – psycholog OIK w Górnicy

Rekolekcje szkolne w Zespole Szkół w Tyczynie

W dniach 21-22 br. lutego dla uczniów naszej szkoły odbywały się rekolekcje wprowadzające w czas Wielkiego Postu. Nauki rekolekcyjne wygłosił **ks. Tomasz Ryzek** – Diecezjalny Duszpasterz Młodzieży.

Tekst: **ks. Łukasz Ślęczka**

Żeń-szeń w podaniach ludowych nazywany jest 'korzeniem życia', 'cudem świata', 'boskim zieleń' czy 'darem nieśmiertelności'. Występuje w Chinach, Północnej Korei i na wyspach japońskich, a także we wschodniej Rosji, Stanach Zjednoczonych i Kanadzie. Nazwa tego korzenia pochodzi z języka chińskiego, w którym oznacza 'ludzki korzeń' lub 'korzeń-człowiek', ze względu na skojarzenie jego kształtu z ludzką postacią. W naturalnych warunkach roślina ta rozmnaża się z nasion, które kiełkują po upływie ok. 22 miesięcy od chwili zasiania. Jej rozwój jest bardzo powolny i wymaga pielęgnacji. Roczny przyrost korzenia wynosi zaledwie 1 gram, a zbiór jest możliwy dopiero po upływie 5-6 lat.

Pierwsze wzmianki o żeń-szeniu pochodzą z Chin z I w. p.n.e. W starożytnych Chinach spożywała go jedynie cesarska rodzina, a wartość tego korzenia była równie cenna jak złoto. Za jego kradzież karano bezlitośnie śmiercią. W późniejszych czasach korzeń żeń-szenia otrzymywali żołnierze, by szybciej odzyskiwać siły po walce i przyspieszać proces regeneracji ran i całego organizmu. Do Europy ta lecznicza roślina trafiła w 1610 r. za sprawą holenderskich kupców. W XIX w. suchy korzeń tej rośliny był luksusowym „dobrem” i osiągał zawrotną wartość, bo jego cena niemal osiemnastokrotnie przekraczała wartość złota. Do dziś istnieją stuletnie okazy tej wspaniałej rośliny, rosnące na stanowiskach naturalnych, które objęte są całkowitą ochroną. Dlaczego zatem tak wielką popularność zyskała ta roślina na całym świecie?

Żeń-szeń zawiera około 200 substancji, które mają pozytywny wpływ na nasze zdrowie, co udowodniła medycyna chińska przez ponad 4000 lat. Zawiera mikro- i makroelementy, pierwiastki śladowe i witaminy: A, B₁ i B₂, C oraz wapń, miedź, fosfor, cynk, potas, żelazo, magnez, sód, siarkę, molibden. Żeń-szeń zwiększa wydolność fizyczną i umysłową. Skraca także czas reakcji, poprawia zdolność koncentracji i łagodzi objawy stresu. Regularne przyjmowanie jego preparatów zalecane jest przy wyczerpanej pracy fizycznej lub umysłowej, po chorobie oraz przed egzaminami. Dodawany jest do suplementów diety, zestawów witaminowo-mineralnych, a także kosmetyków. W Chinach używany jest na co dzień, jako przyprawa kulinarna, którą dodaje się do zup, dań mięsnych i innych potraw.

Przyjmowanie preparatów z żeń-szeniem, zgodnie z zaleceniami, bardzo rzadko prowadzi do poważniejszych skutków ubocznych. Najważniejsze dla naszego zdrowia są zawarte w żeń-szeniu ginsenozydy, ponieważ zwiększają one zdolność hemoglobiny do przyłączania tlenu, dzięki czemu umożliwiają lepsze dotlenienie całego organizmu. W efekcie czujemy więcej życiowej energii, wzrasta nasza zdolność do wysiłku intelektualnego i fizycznego. Ginsenozydy pobudzają także do pracy nasz układ odpornościowy, więc skuteczniej zwalcza on wszelkie infekcje. Jeśli przesadzimy z wysiłkiem fizycznym, żeń-szeń ochroni nas przed nieprzyjemnymi bólami mięśni, bo obniża on poziom kwasu mlekowego we krwi.

Badania dowiodły, że żeń-szeń jest także cennym sprzymierzeńcem w walce z cukrzycą, obniżając stężenie cukru. Ma również duże znaczenie w zapobieganiu chorobom nowotworowym. Naukowcy udowodnili taki wpływ ginsenozydów na komórki raka jelita grubego. Obecnie prowadzone są badania w celu udowodnienia leczniczego wpływu ginsenozydów w białaczkach (nowotworach szpiku kostnego). Liczne badania wykazały także działanie przeciwbólowe żeń-szenia. Specjaliści od naturalnych metod leczenia przypominają, że żeń-szeń zalecany jest przede wszystkim osobom starszym, gdyż łagodzi objawy menopauzy i andropauzy.

Pamiętajmy jednak, że nadużywanie preparatów żeń-szeniowych może prowadzić do tzw. zespołu żeń-szeniowego, który objawia się m.in. sennością, bólami głowy, złym samopoczuciem, nadciśnieniem, biegunką i zmianami skórными. Zanim sięgniemy po ten korzeń, należy zawsze skonsultować się z lekarzem prowadzącym. Szczególną ostrożność powinny zachować osoby z nadciśnieniem, gdyż żeń-szeń w zależności od wielkości dawki może ciśnienie obniżać lub podnosić. Efekty leczniczego działania rośliny obserwuje się po kilku ty-

godniach stosowania. Zwykle preparaty z żeń-szeniem podaje się przez około dwa-trzy miesiące, po czym robi się 2-4-tygodniową przerwę.

Zarówno medycyna chińska, jak również najnowsze badania medyczne dowodzą, że żeń-szeń: • przeciwdziała zmęczeniu i działa pobudzająco, • wzmacnia system nerwowy, • przeciwdziała skutkom stresu, • wzmacnia pamięć oraz procesy myślenia i kojarzenia, • reguluje poziom cholesterolu we krwi, • stosowany w maściach przyspiesza gojenie ran, • pobudza produkcję przeciwciał przeciwwirusowych, • obniża poziom cukru we krwi, • zmniejsza uszkodzenie komórek wywołane szkodliwym promieniowaniem, • chroni wątrobę przed ubocznymi skutkami działania leków, alkoholu i toksyn, • odgrywa znaczącą rolę w zwalczaniu raka, • podwyższa jelitowe wchłanianie czynników odżywczych, • redukuje bóle mięśniowe, zwłaszcza po wysiłku fizycznym, • chroni tkankę kostną przed osteoporozą, • poprawia ogólną przemianę materii.

Sposób parzenia korzenia żeń-szenia

Jedną łyżeczkę suszonego korzenia wystarczy zalać wodą o temp. ok. 95 °C. Zaparzamy od 4 do maksymalnie 7 minut. Korzeń żeń-szenia można także żuć. Taka guma do żucia szybko dostarcza energii i pozwala pozbyć się uczucia zmęczenia. W aptece i zielarskich sklepach możemy się zaopatrzyć w żeń-szeń w formie herbatek lub kapsułek.

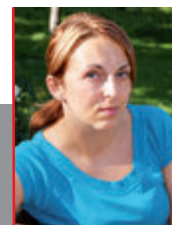
Pamiętajmy, że żeń-szenia nie należy stosować u dzieci, kobiet w ciąży i karmiących oraz osób z zaburzeniami krzepliwości krwi. Może on wywołać arytmie, zaburzenia snu, a nawet alergię. W przypadku chorób nowotworowych tzw. hormonozależnych, np. raku piersi lub raku prostaty, przyjmowanie preparatów z żeń-szeniem jest przeciwwskazane, gdyż żeń-szeń przyczynia się do zwiększenia produkcji estrogenów, które mogą powodować znaczne zaostrzenie choroby nowotworowej. Zatem korzystajmy z jego mocy, ale ostrożnie i zawsze pod nadzorem lekarza.

Tekst źródłowy: Stelmach W.: Żeń-szeń właściwy *Panax ginseng*, C.A. Meyer, cz. I., *Wiadomości Zielarskie* 1998, nr 2, <http://www.nazdrowie.pl>, <http://zenszen.com.pl>, <http://www.dozdrowia.pl>

Rubrykę redaguje:

Anna Pondo

- nauczyciel w SP w Tyczynie,
pasjonatka ekologii i zdrowej żywności

Wynagrodzenie za pracę

Ogólnie rzecz ujmując, pracownik ma prawo do godziwego wynagrodzenia za pracę. Oznacza to, iż wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało rodzajowi wykonywanej pracy, kwalifikacjom wymagany przy jej wykonywaniu oraz uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy. Wynagrodzenie jest świadczeniem przysługującym w zamian za świadczoną przez pracownika pracę. Wiedzieć również należy, iż wynagrodzenie co do zasady jest świadczeniem wypłacanym z dołu, a więc za pracę już wykonaną. Przedmiotem wynagrodzenia jest praca wykonana niewadliwie, jak również wadliwie, ale z przyczyn niezawinionych przez pracownika.

Istotą stosunku pracy jest odpłatność. Zatem wynagrodzenie za pracę jest nie tylko okresowym świadczeniem wynikającym ze stosunku pracy, ale również świadczeniem obowiązkowym, którego pracownik może skutecznie się domagać. Zasadą jest, że wypłaty wynagrodzenia za pracę dokonuje się co najmniej raz w miesiącu, w stałym i ustalonym z góry terminie. Wpłata wynagrodzenia może być dokonana w formie bezgotówkowej lub gotówkowej. Wynagrodzenie co do zasady wypłacane jest na wskazany przez pracownika rachunek płatniczy. Pracodawca na żądanie pracownika jest obowiązany udostępnić do wglądu dokumenty, na podstawie których zostało obliczone jego wynagrodzenie.

Ponadto za okres niezdolności do pracy z powodu choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia. Wynagrodzenie to przysługuje za ten czas trwający łącznie w roku kalendarzowym do 33 dni lub do 14 dni w przypadku pracownika, który ukończył 50. rok życia. Za czas niewykonywania pracy pracownik również może mieć prawo do wynagrodzenia, jeżeli to wynika z przepisów (np. za czas zwolnienia od pracy na dziecko do lat 14). Niewypłacenie natomiast w terminie wynagrodzenia lub innego świadczenia ze stosunku pracy powoduje konieczność wypłaty odsetek.

Wiedzieć również należy, iż pracownik ma bezwzględny zakaz zrzeczenia się wynagrodzenia za pracę. Pracownik nie może także przenieść tego prawa na inną osobę. Jednakże z przyczyn określonych w przepisach istnieje możliwość wypłacenia wynagrodzenia do rąk małżonka pozostającego we wspólnym pożyciu.

Materiał źródłowy: ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. kodeks pracy. (Dz.U. z 2022 r. poz. 1510, 1700, 2140, z 2023 r. poz. 240)

Rubrykę redaguje:
Artur Maziarz - radca prawny

Sukcesy tenisistów z Tyczyna

Tenis stołowy w Tyczynie ma się dobrze, o czym świadczą dobre, a w praktyce bardzo dobre wyniki grupy młodzieżowej oraz grup seniorskich. UKS ATS Tyczyn przystępował do sezonu 2022/23 z zadaniem bezpiecznego utrzymania ligowego statutu na poziomie III i IV ligi. Dobrze przepracowany sezon przygotowawczy oraz wzmocnienia składu personalnego drużyn owocują świetnymi wynikami, co przekłada się na czołowe miejsca w obydwu poziomach rozgrywkowych POZTS (III i IV liga).

Nasza sztabowa ekipa, będąc beniaminkiem III ligi, zostawia w pokonanym polu doświadczone i mocne sportowo kluby. Już teraz, na dwie kolejki przed zakończeniem zasadniczej rundy, tyczyńscy tenisiści zapewnili sobie udział w barażach o II ligę. Tę przysłówką *kropkę nad i* postawili po wygranej z PUKS Arka Łętownia, czyli przeciwnikiem będącym bezpośrednim rywalem w walce o to premiowane miejsce. Sam wynik jest poniekąd niespodzianką, bo zwycięstwo w stosunku 10:4 zostało odniesione na parkiecie rywala.

Wcześniejsze mecze z KTS Karpaty Krosno oraz KS Golden Masters Korczyna zakończyły się w obydwu przypadkach wynikiem 10:0.

Czwartoligowy team nadal walczy o zapewnienie sobie prawa gry w barażu o III ligę, mając jeszcze do rozegrania cztery mecze, niemniej

jednak obecnie zajmowane miejsce w tabeli, jak i dyspozycja sportowa zawodników pozwalają z optymizmem patrzeć na finał tej rywalizacji o premiowane miejsce w tabeli. **Decydujące mecze odbędą się 1.04 o godz. 15:00 oraz 30.04 o godz. 11:00.** Już teraz serdecznie zapraszamy kibiców i sympatyków tenisa stołowego do wsparcia swoim dopingiem lokalnej drużyny. Wszystkie mecze są rozgrywane w hali sportowej przy ul. Grunwaldzkiej 31.

Nie sposób nie wspomnieć o szkolącej się z zaangażowaniem młodzieży w Akademii Tenisa Stołowego pod okiem czterech instruktorów poświęcających swój prywatny czas, którzy przekazują umiejętności tenisowe dzieciom z Gminy Tyczyn, jak i ościennych miejscowości.

18 lutego br. najmłodsi adepci ATS Tyczyn wzięli udział w mocno obsadzonym turnieju wojewódzkim WTK Żaków w Dukli. W swoim debiutanckim występie **Gabriela Surmacz** zajęła 3. miejsce, ulegając jedynie po 5-setowej grze na przewagi późniejszej triumfatorce, zawodniczce z Ustrzyk Dolnych, która była rozstawiona z nr 1 w tym turnieju. Drugi z reprezentantów klubu **Bartosz Rak** zajął 14. miejsce (na 24 uczestników). Wymieniona dwójka udowodniła, że praca i zaangażowanie włożone na treningach procentują na tego typu zawodach. W kolejnym turnieju, który zostanie rozegrany w Nowej Sarzynie, szansę sprawdzenia swoich umiejętności dostaną kolejni żacy i kadeci z ATS Tyczyn.

Tekst: **Tadeusz Gryś**

Nowo otwarty sklep AGD

Rzeszów, ul. Hetmańska 21
(budynek przychodni, na miejscu apteki)

Tel. (17) 852-34-57
602-40-80-25

Serdecznie
zapraszamy
i życzymy
udanych zakupów

BANK SPÓŁDZIELCZY W TYCZYNIE

Otwórz konto w **Banku Spółdzielczym w Tyczynie** razem z kartą Mastercard®
i odbierz e-vouchery o wartości nawet do 300 zł

ODBIERZ DO 300 ZŁ NA ZAKUPY

SPRAWDŹ

Grupa BPS

Banki Spółdzielcze i Bank BPS

Promocja trwa do 20.06.2023 r. lub do wyczerpania puli nagród i obowiązuje w wybranych Bankach z Grupy BPS. Płać kartą na łączną kwotę min. 100 zł w co najmniej jednym z trzech 30-dniowych okresów, aby odebrać e-voucher o wartości 100 zł. Maksymalnie możesz odebrać e-vouchery na łączną kwotę 300 zł. Nagrody wydawane są w postaci punktów, które można wymienić na Nagrody przypisane dla wartości zdobytych punktów w katalogu Nagród (w tym na e-vouchery) w programie Mastercard® Bezcenne® Chwile. Szczegóły w regulaminie na stronie mojbank.pl/konto. Organizatorem promocji jest Mastercard Europe S.A.

Po więcej szczegółów zapraszamy do Naszych Oddziałów w:
Tyczynie, Rzeszowie, Chmielniku oraz na stronę internetową www.bstyczyn.pl

Moduł I

od 01.03.2023 r. do 31.08.2023 r.

Moduł II

od 01.03.2023 r. do 31.03.2023 r.

(dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2022/2023)

od 01.09.2023 r. do 10.10.2023 r.

(dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2023/2024)

WNIOSKÓW

DOFINANSOWANIA

dla Osób Niepełnosprawnych z Powiatu Rzeszowskiego w 2023 roku

Powiat Rzeszowski

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
zaprasza osoby niepełnosprawne z powiatu
rzeszowskiego do składania wniosków
o dofinansowanie ze środków Państwowego
Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
w ramach programu pn. Aktywny Samorząd.

OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE MOGĄ UBIEGAĆ SIĘ W 2023 ROKU O DOFINANSOWANIE:

- 1 Zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu.
- 2 Pomocy w uzyskaniu prawa jazdy różnych kategorii.
- 3 Zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, a także szkoleń w zakresie ich obsługi.
- 4 Pomocy w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu.
- 5 Pomocy w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.
- 6 Pomocy w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.
- 7 Pomocy w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne.
- 8 Pomocy w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne.
- 9 Pomocy w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.
- 10 Pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.
- 11 Pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Kontakt PCPR Rzeszów:

519 585 857 519 585 427

W przypadku wystąpienia wątpliwości oraz pisyń PFRON uruchomi bezpłatną infolinię dla osób korzystających z portalu SOW

800 889 777

Infolinia dostępna w godzinach 9⁰⁰-17⁰⁰

Wnioski można składać:

w wersji papierowej w siedzibie
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Rzeszowie
ul. Batorego 9, 35-005 Rzeszów

w wersji elektronicznej
poprzez platformę
SOW pod adresem strony:
<https://sow.pfron.org.pl>

**aktywny
samorząd**

Ogłoszenie o naborze nr 1/2023

Lokalna Grupa Działania – Lider Dolina Strugu ogłasza nabór wniosków o przyznanie pomocy na operacje w zakresie przedsięwzięcia 1.1.1

Modernizacja i wyposażenie obiektów przeznaczonych na świetlice wiejskie i centra kultury

- 1. Termin składania wniosków:**
od 3.04.2023 r. do 18.04.2023 r.
 - 2. Miejsce składania wniosków:**
Lokalna Grupa Działania – Lider Dolina Strugu,
36-020 Tyczyn ul. Kościuszki 8, budynek OST, II piętro
od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 – 14.30
 - 3. Limit dostępnych środków** – 31 818,00 € co przy kursie indykatorywnym 1 EURO=4 PLN odpowiada kwocie 127 272,00 PLN
 - 4. Forma wsparcia:** Refundacja
 - 5. Wysokość kwoty pomocy:** min. 50 tys. /max 70 tys.
 - 6. Intensywność wsparcia:**
 - nie więcej niż 63,63% kosztów kwalifikowanych w przypadku jednostki sektora finansów publicznych
 - nie więcej niż 100% kosztów kwalifikowanych w przypadku pozostałych podmiotów
- Więcej informacji w biurze LGD - Lider Dolina Strugu:
36-020 Tyczyn ul. Kościuszki 8, tel. (17) 23-01-099
e-mail: biuro@liderds.ostnet.pl
Pełna treść ogłoszenia: www.liderds.ostnet.pl

Ogłoszenie o naborze nr 2/2023

Lokalna Grupa Działania – Lider Dolina Strugu ogłasza nabór wniosków o przyznanie pomocy na operacje w zakresie przedsięwzięcia 2.1.2

Podejmowanie działalności gospodarczej na obszarze LGD

- 1. Termin składania wniosków:**
od 3.04.2023 r. do 18.04.2023 r.
- 2. Miejsce składania wniosków:**
Lokalna Grupa Działania – Lider Dolina Strugu,
36-020 Tyczyn ul. Kościuszki 8, budynek OST, II piętro
od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 – 14.30
- 3. Limit dostępnych środków** – 83 039,63 € co przy kursie indykatorywnym 1 EURO=4 PLN odpowiada kwocie 332 158,52 PLN
- 4. Forma wsparcia:** Premia
- 5. Wysokość kwoty pomocy:** 50 tys. zł – maksymalna wartość wsparcia dla jednego Wnioskodawcy

Więcej informacji w biurze LGD - Lider Dolina Strugu:
36-020 Tyczyn, ul. Kościuszki 8, tel. (17) 23-01-099
e-mail: biuro@liderds.ostnet.pl
Pełna treść ogłoszenia: www.liderds.ostnet.pl

Ogłoszenie o naborze nr 1/2023/G

Lokalna Grupa Działania – Lider Dolina Strugu ogłasza nabór wniosków o przyznanie pomocy na projekt grantowy w ramach przedsięwzięcia:

1.2.1 Wsparcie oddolnych inicjatyw

- 1. Termin składania wniosków:** od 3 do 18.04.2023 r.
- 2. Miejsce składania wniosków:**
Lokalna Grupa Działania – Lider Dolina Strugu,
36-020 Tyczyn ul. Kościuszki 8, budynek OST, II piętro
od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 – 14.30
- 3. Limit dostępnych środków:** limit: 37 253,21 € (149 012,84 PLN)
- 4. Forma wsparcia:** Refundacja
- 5. Intensywność wsparcia:** nie więcej niż 100% kosztów kwalifikowanych
- 6. Przykładowe typy operacji:** organizacja spotkań, koncertów, festynów, jarmarków, przedstawień plenerowych; organizacja warsztatów, spotkań tematycznych, pokazów; – zakup przedmiotów umożliwiających realizację działań np. stroje, instrumenty, sprzęt, rekwizyty.

Więcej informacji w biurze LGD - Lider Dolina Strugu:
36-020 Tyczyn, ul. Kościuszki 8, tel. (17) 23-01-099
e-mail: biuro@liderds.ostnet.pl
Pełna treść ogłoszenia: www.liderds.ostnet.pl

Ogłoszenie o naborze nr 2/2023/G

Lokalna Grupa Działania – Lider Dolina Strugu ogłasza nabór wniosków o przyznanie pomocy na projekt grantowy w ramach przedsięwzięć:

- 1.2.2. Organizacja imprez integracyjnych, kulturalnych i rekreacyjnych** – limit: 37 253,22 € (149 012,88 PLN)
- 1.2.3. Podjęcie działań aktywnie włączających seniorów w życie społeczne obszaru** – limit: 2 987,37 € (11 949,48 PLN)
- 3.2.1. Budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej** – limit: 5 700,00 € (22 800,00 PLN)
- 1. Termin składania wniosków:** od 3 do 18.04.2023 r.
- 2. Miejsce składania wniosków:**
Lokalna Grupa Działania – Lider Dolina Strugu,
36-020 Tyczyn ul. Kościuszki 8, budynek OST II piętro
od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 – 14.30
- 3. Forma wsparcia:** Refundacja
- 4. Intensywność wsparcia:** nie więcej niż 100% kosztów kwalifikowanych

Więcej informacji w biurze LGD - Lider Dolina Strugu:
36-020 Tyczyn ul. Kościuszki 8, tel. (17) 2301099
e-mail: biuro@liderds.ostnet.pl
Pełna treść ogłoszenia: www.liderds.ostnet.pl

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik redaguje Kolegium w składzie: **Alicja Kustra** - redaktor naczelna, **Zofia Matys**, **Ewa Kocur**, **Elżbieta Domino**, **Agnieszka Rożek-Janda**. Stali współpracownicy: **Dorota Michalak**, **Monika Dziadura**, **Anna Pondo**, **Anita Drazek**, **Beata Byczyńska-Gruca**.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej.
Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl;
Adres redakcji, korekta tekstów: MiGBP w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1, 36-20 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410. **Skład i łamanie, druk:** Kan Media Agencja Reklam Kucharski Adriano, ul. Jaśminowa 1/4, 35-604 Rzeszów, tel. 506-744-345. **Redakcja** zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

Wydarzenia w bibliotece

Uczestniczki 3. Tyczyńskiego Dyktanda dla Dorosłych

Spotkanie z okazji 10. rocznicy powstania Dyskusyjnego Klubu Książki w Tyczynie

Dzień Kobiet w Szkole Podstawowej w Borku Starym

Jubileusz 10-lecia zespołu *Kielnarowanie*

